

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

DR. MIRZA AYHAN INAK

Hayrât Neşriyat

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Pisac
DR. MIRZA AYHAN INAK

Urednik
Yusuf Irmak
Hamza Kurtanović

Pedagog
Salim Köse

Lektori za turski jezik
Akif Atabey
Hüseyin Kurt

Ilustrator
Z. Oflaz

Grafički dizajn
Erdem Köymen

Prijevod
Lejla Šišić

Skenirajte QR kod
kako biste otkrili više
digitalnih izdanja te podijelili
vaše mišljenje o knjizi.

“Unaprijed
hvala!”

Hayrât Neşriyat

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Sadržaj

Uzbuđenje učenja novih stvari.....	5
Kako je lijepo vjerovati!	7
Tri velika predstavnika kroz koja spoznajemo našeg Gospodara ..	15
Da li postoje stepeni imana?.....	21
Da li gledati u jabuku ili gledati "iz jabuke"?.....	29
Pahuljica, jedinica.....	36
Posmatranje Univerzuma kao cjeline.....	42
Putovanje na Univerzitet	48
Pravilo je dokaz da Tvorac pravila postoji.....	51
Univerzitet za islamske i druge nauke.....	59
Islam i nauka nedjeljiva su cjelina.....	62
Razum traži dokaze	65
Ako ne vidimo Tvorca, to ne znači da se nešto slučajno dogodilo.....	66
Naš svijet je poput veličanstvenog dvorca!	69
Misteriozni jezik stvorenja.....	70
Šaljem ti poruke svojim jezikom stanja, primjećuješ li?.....	72
Neuka osoba ne može učiniti nešto što zahtijeva znanje	74
Ne postoji slika bez slikara	76
Subjektat nije objekat.....	79
!Rotsjam nabertop ej aritpel žetrc az i kač.....	81
Sve je međusobno povezano!.....	82
Ne može dati život onaj ko nije živ!	83
Gdje je puno baba, kilava su djeca!	84
Gost iznenađenja	87
Svaka pjesma ogledalo je svog pjesnika	88
Ako ne (možemo da) vidimo meleke, to ne znači da ne postoje.....	89
Čovječanstvu su potrebni poslanici	92
Ahiretski život je istina!.....	94
Drugo stvaranje lakše je od prvog.....	95
Ljudi biraju svojom slobodnom voljom	97
Kako da čovjek bude bez svrhe kada sve ima svoju svrhu?! ..	99
Vjera je naš najveći oslonac.....	102
Kako mogu ojačati svoj iman?.....	107

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Uzbuđenje učenja novih stvari

Lijepi dani ljetnog raspusta su završili. Školski dani su počeli. Navikavajući se na školu, učenici su osjećali uzbuđenje jer će učiti nove stvari. Zajedno sa ovim uzbuđenjem septembar je brzo prošao. Mjesec oktobar počeo je pokazivati svoje žute, izbljedjele boje.

Počelo je opadati lišće javora koji se nalazio u dvorištu škole i koji je pružao hlad djeci za igru u proljetnim i ljetnim mjesecima. Počele su se nazirati i grane tog javora na kojima bi ptice u ljetnim mjesecima pravile svoja gnijezda, a suho lišće s njega bi letjelo na sve strane. Ovo je dvorište jedne povijesne škole u blizini Uskudara, sagrađene 1898. godine, koja je oštavština iz Osmanskog perioda.

Sultan Abdulhamid Han, neka mu (vječno) prebivalište bude Džennet, koji je brinuo o mladima i pridavao veliki značaj obrazovanju, dao je da se sagradi ova škola. Ta zgrada, koja je u to vrijeme trebala biti ruždija, tj. viša osnovna škola, napravljena je od tesanog kamena i bila je veoma prostrana. Radi širine prostora, učionice su napravljene tako da budu

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

visoke, a prozori su dizajnirani izbrisati da budu široki kako bi ulazilo što više zraka i svjetlosti. Ulazna vrata zgrade bila su velika. Zgrada je umjetnički i estetski bila jedinstvena.

Nasuprot škole nalazila se jedna velika knjižara. Bila je to jednospratna prodavnica u kojoj su se prodavali školski pribor, časopisi i knjige. Ova prodavnica, sa drvećem i travom ispred bila je veoma prostrana. Unutra su bili stolovi pravljene da se za njim, uz šoljicu čaja, može pročitati i pokoja knjiga. Nakon škole učenici bi preplavili ovo mjesto. Pored toga što su mogli naći neke stvari koje su im potrebne za školu, učenici su ovdje mogli naći i omiljene knjige. Vlasnik knjižare bio je izbrisati penzionisani učitelj koji je volio da čita. Djeca su ga zvala amidža Omer. Pri dolasku u knjižaru, uglavnom su ga zaticali kako, sa dražesnim naočarima na glavi, čita knjigu za stolom. Razgovarali bi s njim i pitali ga za knjige koje su ih zanimale. Amidža Omer bi im sa zadovoljstvom pomagao.

Na zidu prodavnice velikim slovima pisalo je „UZMI I ODNESI, PROČITAJ PA DONESI“. Učenici koji su prvi put tu dolazili bi se iznenadili vidjevši natpis. Pitali bi se šta bi trebao da znači taj natpis, a nakon što bi saznali njegovo značenje bili su veoma radosni, jer to je značilo da i sa malo novca mogu doći do tih knjiga. Učenici su mogli, ako to žele, knjigu koja im se sviđa, iznajmiti od amidže Omera na petnaest dana i pročitati je, bez da je kupe.

Također, amidža Omer je bio Alijin djed. Alija je pohađao osnovnu školu, bio je energičan, uvijek nasmijan i spreman za šalu. Popodne bi Alija zajedno sa svojim prijateljima dolazio kod djeda u knjižaru, gdje bi mu ponekada pomagao izbrisati, a ponekada pridruživši se za što prisustvovao izbrisati slatkim razgovorima s njim.

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

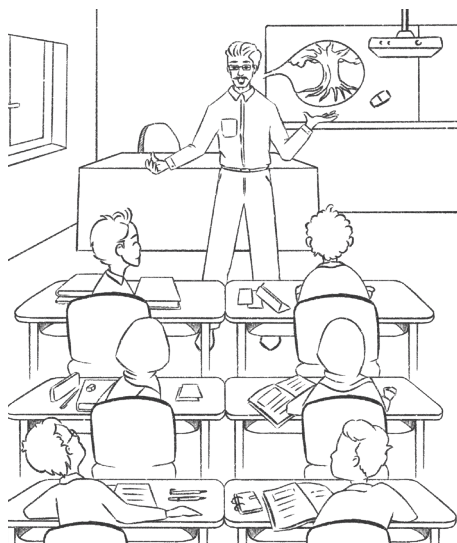
Između ostalog, ne treba zaboraviti i Omerovu umiljatu mačku Pahuljicu. Ona je, također, bila dio ove knjižare. Oni koji bi dolazili u knjižaru željeli su i nju da vide, a ako je ne bi vidjeli raspitivali bi se za nju. Pahuljica je bila bijela mačka koja bi se svakome dopala. Ljudi bi se, zbog njenog slatkog predenja, jedva odvajali od nje.

Jusuf, nastavnik islamske vjeronauke u školi, također bi često svraćao i razgovarao sa amidža Omerom.

Kako je lijepo vjerovati!

Bio je ponedjeljak. Učenici su bili na svom posljednjem času, času islamske vjeronauke. Bili su malo umorni, ali počeo je njihov najdraži čas. Jusuf, nastavnik islamske vjeronauke, bio je jedan od najdražih nastavnika u školi. Ono što su

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

učenici voljeli kod svog nastavnika je to što ih je on cijenio. Uvažavao je njihova mišljenja, postavljao bi im pitanja, zatim bi malo sačekao, ne bi odmah odgovarao jer je želio da učenici razmišljaju. Pokušavao je da ih navede da oni sami pronađu odgovore. Sa učenicima bi uspostavljao efikasnu komunikaciju, a lekcije bi objašnjavao primjerima iz života. Na časovima bi pričao o Univerzumu, o ljepotama, umjetnosti, blagodatima i savršenstvima koje je Allah stvorio. Znao je i njih uključiti u čas kako bi zajednički obrađivali lekciju. Ponekada bi ih izvodio u dvorište gdje bi im na čistom zraku držao čas.

Učenici su mnogo voljeli svog nastavnika. Sa zadovoljstvom bi prisustvovali časovima, postavljali bi pitanja, a često su znali poželjeti da čas još malo potraje. Međutim, nastavnik Jusuf bi im sa osmijehom rekao: „Djeco, vama treba i odmor, treba da se spremite i za sljedeći čas.“ Na taj način bi svoje predavanje privodio kraju. Prije nego bi izašao iz učionice znao im je kazati: „Sljedeći čas ćemo nastaviti sa gradivom tamo gdje smo stali, ako Bog da. Allahimane!“

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Ponovo je došao na red čas nastavnika Jusufa. Tema današnjeg časa je bila „Vjerovanje u Allaha“.

Nastavnik Jusuf:

- Djeco, prije nego počnemo razgovarati o imanu, želim da malo porazgovaramo o čovjeku. Čovjek se mnogo razlikuje od drugih stvorenja, kao što i sami možete primijetiti. Mi, kao ljudi, možemo da mislimo, da budemo znatiželjni, da postavljamo pitanja. Možemo da ispitujemo šta se dešava oko nas, da istražujemo razloge dešavanja. Kako iz male sjemenke izrašte veliko drvo, to se ne pita ni drvo niti ptice koje slijeću na njega. Međutim, čovjek se pita kako se to desilo i sa divljenjem sve to posmatra.

Draga djeco, čovjek još pri dolasku na ovaj svijet biva opremljen mnogim stvarima. Recimo, rađa se sa osobinama poput razuma, znatiželje, čuđenja i ljubavi koje su superiornije u odnosu na druga živa bića. Ove osobine čovjeka i razlika između njega i životinja u smislu stvaranja, jasan su dokaz da je čovjek poslat na Zemlju s veoma važnim ciljem. Najvažniji među tim ciljevima je vjerovanje u Allaha. Hajde, sada razgovarajmo na temu „Šta je iman?“. Želio je da ovim pitanjem uključi i druge učenike u razgovor. Želio je saznati koja je, po njihovom mišljenju, definicija imana.

Nesiba se javi:

- Nastavniče, mislim da to znači vjerovati.

Nastavnik Jusuf odgovori „To je dobar odgovor!“.

Alija se uključi u razgovor:

- Vjerovati iskreno, iz srca.

Nastavnik Jusuf reče: „Tačno tako. Na dobrom smo putu.“

Betul, učenica koja u razredu najviše čita knjige, reče:

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

- Nastavniče, u jednoj knjizi sam pročitala da to znači srcem vjerovati u Allaha bez imalo sumnje.

Nastavnik oduševljeno reče: „Odlično!“

Muštafa diže dva prsta:

- Nastavniče, tema imana postoji još od prvog čovjeka, zar ne?

- Da, Muštafa. Tema imana prisutna je još od prvog čovjeka. Prvi čovjek hazreti Adem bio je ujedno i prvi peygamber. Ljudi su o imanu učili preko poslanika. Poslanici pored toga što su nam objasnili zašto je potrebno vjerovati, naučili su nas i kako to vjerovanje treba da bude. Svi žele znati odgovore na pitanja o svrsi postojanja čovjeka i ovog svijeta, o razlogu našeg slanja na ovaj svijet, našoj misiji na ovom svijetu i odlasku sa njega, ali samo od poslanika možemo dobiti odgovore koji su dovoljno ubjedljivi.

Rejjan upita:

- Nastavniče, šta znači vjerovati? Je li vjerovanje dolazi samo iznutra?

Nastavnik Jusuf, zadovoljan interesovanjem i učešćem svojih učenika u nastavi, reče:

- Rejjan, postavila si odlično pitanje. Iman je u srcu, ali se potvrđuje jezikom. Srce je duhovni centar u kojem je iman ukorijenjen, dok je jezik sredstvo kojim se on iskazuje. Srce, u kojem je smješteno naše vjerovanje, posjeduje duhovnu strukturu. Međutim, ovo srce ne bismo trebali miješati sa organom koji je veličine šake i koji pumpa krv kroz naše tijelo.

Vi ste na izvanredan način izrazili različite aspekte i karakteristike imana. Ja ću ono što ste vi rekli sažeti rečenicom:

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

„Iman znači prihvatiti i srcem vjerovati u ono što je naš voljeni Poslanik, s.a.v.s, prenio od Allaha, dž.š.“ Čovjek iznutra srcem svjedoči svoje vjerovanje, a jezikom ga iskazuje.

Svi poslanici, Allahovom naredbom, podučili su ljude da vjeruju da Allah postoji i da je On jedan. Naš voljeni Pejgamber, s.a.v.s., podučio nas je Božjem poštovanju i jednoći, kao i tome da On nema druga ni pomoćnika. Mi to nazivamo tevhidom. Dakle, islam je vjera tevhida.

Hasan se javi:

- Nastavniče, šta je tevhid? Možete li nam objasniti?
- Tevhid znači svjedočiti da je Allah jedan. Odnosno, *prihvatiti jednoću Allaha i vjerovati u nju*. Tevhid je veoma važan dio naše vjere. Osoba koja želi da uđe u islam, mora iskreno i iz srca izgovoriti riječi kelime-i tevhida kojima se iskazuje Božja jednoća. To su riječi “*La Ilâhe Illallah Muhammedun Resulullah.*” Prvim dijelom rečenice izjavljujemo da nema drugog boga osim Allaha, a drugim da je Muhammed, s.a.v.s., Njegov poslanik. Nijedna osoba se ne može smatrati vjernikom dok ne izgovori ove riječi.

Ahmed zatraži dozvolu za riječ:

- Nastavniče, mogu li da ispričam događaj koji mi se desio prošlog vikenda?
- Izvoli, Ahmede!
- Nastavniče, za vikend sam zajedno sa porodicom posjetio džamiju Aja Sofiju. U toj divnoj džamiji desio mi se zanimljiv događaj. Jedan mladić po imenu Fredi, turisti iz Njemačke, istraživao je islam i odlučio da postane musliman. Zajedno sa

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

doseljenicima, muslimanima koji su mu bili komšije u njemačkom gradu Hamburgu, došao je kod imama džamije Aja Sofija. Pored mihraba gdje imam predvodi namaz, pred velikim brojem ljudi, svjedočio sam njegovom šupanju u islam.

Alija reče:

- Kamo sreće da sam i ja bio tamo!
To je zaista zanimljiv događaj.

Nastavnik Jusuf:

- Ahmede, možeš li nam malo detaljnije ispričati? Kako se to desilo?

- Nastavniče, imam je prvo čestitao mladiću. Mladićevi prijatelji muslimani, koji su bili s njim, prevodili su razgovor između imama i mladića. Nakon toga, imam je mladiću govorio o ljepotama islama i upitao ga zašto je izabrao islam. Mladi Nijemac, pokazujući na svoje prijatelje, reče: „Najveći razlog su moje komšije i moji školski prijatelji muslimani. Bio sam zadivljen njihovm lijepim načinom života, odnosima u porodici, ljudskošću, odnosima sa komšijama, samilošću i pravednošću. Nakon toga počeo sam da istražujem njihovu vjeru. Istraživajući sam zavolio islam, hazreti Muhammeda, s.a.v.s., Časni Kuran, a nakon što sam ih zavolio znatiželja me vodila u nova istraživanja. Sa ovom namjerom sam došao i u Tursku. Džamije i ezani u Istanbulu utjecali su na mene i danas sam odlučio da postanem musliman, hvala Bogu.“

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Imam, nakon što je ponovo čestitao mladiću, objasnio je važnost Kelime-i šehadeta i zamolio mladića da ponavlja te riječi zajedno s njim. Također, svi mi, koji smo bili tamo prisutni, izgovorili smo Kelime-i šehadet, tj. „Ešhedu en lā ilāhe illallah ve ešhedu enne Muhammeden ‘abduhū ve resūluhū”. Bio sam ganut tim događajem. Svi prisutni čestitali su i grlili mladića koji je postao musliman. I dalje ne mogu da zaboravim njegove radosnice izbrisati.

Naštvnik Jusuf reče:

- Doista je to bio vrlo emotivan događaj. Hvala Allahu, još jedan naš brat počašćen je islamom. Kako je to lijepo!

Javuz upita:

- Naštvniče, šta znači biti počašćen islamom?

Naštvnik Jusuf reče:

- To je jako smisljeno pitanje. Draga djeco, naša najvažnija dužnost je vjerovanje i prihvatanje Allaha. To je glavni smisao našeg slanja na ovaj svijet. Svemogući Bog stvorio je Univerzum da bi se nama predstavio, obznanio i da bismo Ga mi zavoljeli. Svi poslanici poslali su da bi ljude pozivali u vjeru.

Na taj način čovjek Kelime-i šehadetom upoznaje šta je iman, najveća istina Univerzuma. Prihvata Allaha i Njemu se predaje. Zna da sve dolazi od Njega. Shvata da je Allah taj koji ga stvara sa imanom. On je taj koji mu daje blagodati kao što su ruke, jezik, oči, razum i srce. On mu daje oca, majku i domovinu. Na taj način sa svojim Tvorcem stvara imansku vezu. Ta veza je naša najčasnija i najveća vrijednost. U islamu čašt se ne postiže imetkom, rasom, položajem, porijeklom ili bogatstvom. Prava čašt muslimana su iman i islam. Eto, Fredi je počašćen jednom takvom čašču.

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

- Aaa, nastavnice, gotovo da sam nešto zaboravio. Nakon što je postao musliman, Fredi je rekao da želi promijeniti svoje ime. Imam mu je rekao da može to uraditi. Zatim mu je ispričao kako je stoljećima prije, hazreti Isa, a.s., donio radosnu vijest da će nakon njega doći hazreti Muhammed, s.a.v.s., i da je njegovo ime u Indžilu spomenuto kao Ahmed. Predložio je ovo ime Frediju. On je sa zadovoljstvom prihvatio to ime.

Nastavnik Jusuf doda:

- Ahmede, to znači da si sa našim mladim bratom postao i brat po vjeri i po imenu.

- Da, nastavnice. To je bio izvanredno lijep dan koji nikada neću zaboraviti. Sada, svaki put kada se prisjetim džamije Aja Sofija, sjetim se i svog imenjaka Ahmeda.

Nastavnik Jusuf se obrati svome razredu:

- Zahvaljujem se vašem prijatelju Ahmedu jer je s nama podijelio ovaj značajan događaj koji nas je sve dotakao. Primjerom nam je objasnio ljepotu vjerovanja. Dragi učenici, iman je poput sunca. Podjednako osvjetljava unutrašnjost i spoljašnjost čovjeka koji je zaglavljen u tami. Čovjek postaje čovjekom kroz iman i lijep ahlak kojem je Poslanik, s.a.v.s. podučio cijelo čovječanstvo. Takav čovjek spoznaje šta znače ljudskošt, merhamet, čistoća, požrtvovanost, odanost, ahlak i edeb, te u skladu s tim i živi. Upravo ste vidjeli kako dobri pojedinci koji žive islam u

štranoj zemlji mogu imati utjecaja na druge ljude. Oni omekšavaju i pripremaju njihova srca za islam. Također, smatram da trebamo češtitati komšijama i prijateljima tog mladog Nijemca. Oni su, kao doseljenici, ispravnošću i ljepotom svoga islama oživjeli i druga srca.

Nasiba je zatražila dozvolu da se obrati:

- Nastavniče, postoje li vrste i stepeni imana?

Cijeli razred je nestrpljivo čekao odgovor na ovo pitanje. U tom trenutku začu se zvono za kraj časa i nastavnik Jusuf reče: „Ako se slažete, hajde da ovo pitanje ostavimo za čas u srijedu.“

Tri velika predstavnika kroz koja spoznajemo našeg Gospodara

Učenici su uzimali svoje torbe i polahko izlazili iz učionice. Nekoliko učenika je razgovaralo i zaputilo se u knjižaru preko puta škole. Kada su ušli unutra opet su zatekli amidžu Omera kako čita knjigu za stolom. I Pahuljica je, slatka kao i uvijek, sjedila uz njega. Amidža Omer izbrisati:

- Omladino, dobro mi došli – reče i poselami ih sa osmijehom.

Na stolu amidže Omera u šarenoj vazi nalazilo se cvijeće koje je divno mirisalo. Alija, baš kad je htio da zatraži dozvolu da pomiriše cvijeće, nehotice je zakačio vazu koja se iznenada prevrnula. Nije se slomila, ali je Pahuljica zbog zvuka pada zamjaukala i skočila u krilo amidže Omera. Odjednom je

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

sve postalo življe. Svi su pogledali u Aliju koji je s čuđenjem posmatrao svoga djeda. Omladina se nasmijala. Alija, nasmijan kao i uvijek, reče:

- Izvini, djede, slučajno sam se spotaknuo.

On mu sa mnogo razumijevanja odgovori:

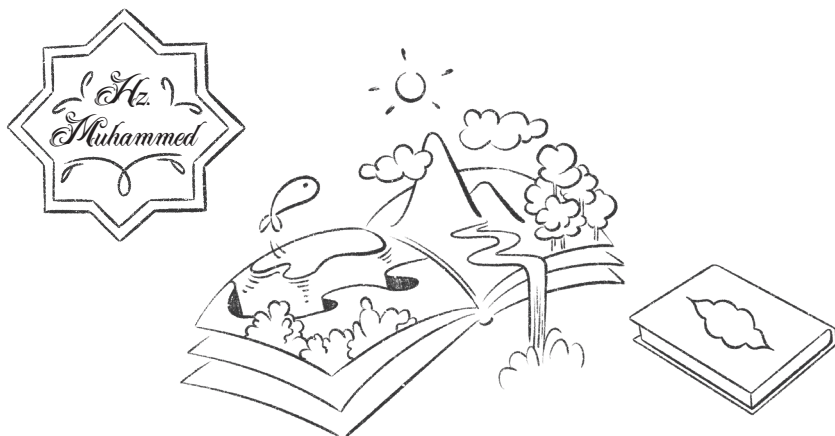
- Alija moj, dešavaju se ovakve stvari. To nije važno. Svi smo mi ljudi. Moramo nekada i pogriješiti. Najvažnije je da budemo ljudi i da se međusobno poštujemo i volimo. Musliman je voljen zbog slatkog jezika, nasmijanog lica i razumijevanja. Naši preci su znali reći: „Onaj ko traži savršenog prijatelja, oštat će bez njega.“

I, omladino, kako ste, da li ste dobro? Hvala Bogu, izgledate dobro. Kako ide škola?

Hasan odgovori:

- Hvala Bogu, ide prilično dobro. Na zadnjem času radili smo lekciju *Vjervanje u Allaha, dž.š.* Budući da smo shvatili koliko je iman važan, sa prijateljima smo razgovarali o knjigama koje bismo mogli čitati na tu temu. Nakon toga smo došli ovdje.

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Amidža Omer im se obrati:

- Djeco moja, prije svega vam želim čestitati, ali i biti od pomoći. Čovjek koji shvati važnost jakog imana, koji je svjestan toga, pita se i kako bi mogao ojačati svoj iman. Najvažnija svrha našeg stvaranja je da vjerujemo u Allaha i da Njemu robujemo. Zaista je važno da ojačamo naš iman. Poštoje tri velika predstavnika kroz koja spoznajemo našeg Gospodara. Prema tome, vrlo je bitno je da to naučimo i razumijemo.

Ibrahim upita:

- Koji su to predstavnici, amidža Omere?
- Prvi među njima je Knjiga Univerzuma, drugi je naš Poslanik, s.a.v.s., a treći je Časni Kur'an.

Univerzum, zajedno sa svim onim što obuhvata, nalik je knjizi koja nas upoznaje s Gospodarom i čini da Ga volimo. I mi bismo trebali čitati i proučavati Knjigu Univerzuma. Na sve u svemiru treba da gledamo kao na pouku i poruku na način kako nam je to Gospodar pokazao u Časnom Kur'anu i kako nas je tome, svojim primjerom, podučio naš voljeni Poslanik. Ovakav temeljit način razmišljanja nazivamo *tefekkur*. Djeco, da li želite da vam ispričam jedan od primjera *tefekkura* koji su spomenuti u Kur'anu?

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Djeca uglas rekoše: „Daaaa!“

Ibrahim zatim upita:

- Amidža Omere, da li nam možete navesti neki primjer *tefekkura* vezan za život jednog poslanika?

U međuvremenu, osoblje knjižare, vidjevši da se razgovor produbio, donesoše na sto topao svjež čaj i grickalice. Amidža Omer se zahvali osoblju te ih zamoli da prvo posluže mlade pred kojima je svijetla budućnost. Zatim nastavi:

- Da, zašto da ne, Ibrahimе! Prvo popijte tople čajeve i pojedite grickalice. Naš primjer će biti o jednom događaju koji se desio hazreti Ibrahimu, a.s.

Muštafa se okrenu prema svome prijatelju Ibrahimu i prošaputa:

- Čuješ li ovo Ibrahimе?! Ovaj događaj vezan je za tvoje ime.

Amidža Omer počeo je svoje pripovijedanje jednim prijatnim tonom:

- Draga omladino, hazreti Ibrahim bio je mlad poput vas. U vremenu kada je on živio nije se znalo za iman, tj. vjerovanje u Allaha. Ljudi su obožavali kipove. Hazreti Ibrahim je smatrao besmislenim obožavanje kipova i neprestano je tražio svog Gospodara. Jedne noći na nebu je vidio jednu sjajnu zvijezdu. Počeo je da se pita da li bi ta zvijezda mogla biti njegov Gospodar. Malo nakon toga, vidjevši da zvijezda zalazi i nestaje na nebu, reče: „Ne volim one koji zalaze. Ova zvijezda ne može biti moj Gospodar.“ Zatim ugleda kako se na nebu rađa sjajni Mjesec. Ponovo utonu u duboko razmišljanje pitajući se „Da li bi ovo mogao biti moj Gospodar?“. U tom razmišljanju stiže jutro te on primijeti da je i Mjesec nestao. „Ni Mjesec ne može biti moj Gospodar.“ - reče i Uzvišenom Allahu uputi dovu: „**Gospodaru moj, ako me Ti na pravi put ne uputiš, biću sigurno jedan od onih koji su zalutali.**“

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Alija sa uzbuđenjem upita:

- Djede, šta je bilo, da li je hazreti Ibrahim, nakon te dove, uspio pronaći svoga Gospodara?

Amidža Omer odgovori:

- Da, uspio je. Upravo sam to htio da kažem. Kada je došlo jutro i kada se sunce sa svim svojim sjajem ukazalo na nebu, Ibrahim, a.s., pomisli: „Sunce je veoma veliko. Pitam se da li bi ono moglo biti moj Gospodar?“. Ipak, kada je i ono navečer zašlo shvatio je da Uzvišeni Stvoritelj treba biti neko ko ne zalazi, ko se ne gubi, ko ne nestaje. U konačnici je uspio naći svoga Gospodara pa je rekao: „Ja okrećem lice svoje prema Onome koji je nebesa i zemlju stvorio.“

Mustafa reče:

- Kako je to lijepo! Ibrahim, a.s., je pokušavao da pronade svoga Gospodara čitajući Knjigu Univerzuma. On nas je svojim dubinskim promišljanjem (tefekkurom) podučio koje osobine treba da ima naš istinski Stvoritelj.

Alija se uključi u razgovor:

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

- Djede, na svijetu postoje i oni koji ne vjeruju u Allahovo postojanje. Kako ćemo se postaviti spram njih?

- To je izvrsno pitanje. Draga moja omladino, svi smo mi na testu. Naš Gospodar nam je dao slobodu da izaberemo da li ćemo vjerovati ili ne. Sljedbenici hazreti Ibrahima, a.s. su oni koji pronađu svoga Gospodara gledajući u ono što je On stvorio. Međutim, ima i onih koji, pravdajući se na različite načine, ne prihvataju Allaha. Naš Gospodar dao je čovjeku pamet i odredio mu da na ovom svijetu bude određeno vrijeme. Ljude je blagoslovio mnogim blagodatima i užicima. Dao mu je i slobodnu volju da njome on lično raspolaže. Kada čovjek temeljito promisli, shvatit će da ni obična igla nije mogla naštati sama. Dakle, postoji neko ko ju je napravio.

Omladino, mi ne kažemo da Allah postoji samo zato što svi tako vjeruju. Mi kažemo da Allah postoji jer On doista postoji. I mi to možemo dokazati. Vjerujemo u Allahovo postojanje zajedno sa dokazima jer vrlo je lahko dokazati postojanje nečega što uistinu postoji.

Muštafa pomalo iznenađen reče:

- Nisam baš razumio, amidža Omere.

Amidža Omer sa police izvadi rječnik pojmova i pruži ga Muštafi.

- Muštafa, možeš li u ovom rječniku pronaći pojam „Allah“?

Muštafa odmah pod slovom „A“ pronađe pojam „Allah“. Reče: „Našao sam, amidža Omere. Nalazi se na osmoj stranici.“

Amidža Omer reče:

- Vidiš kako si lahko pronašao pojam Allah u tom rječniku. Sada, pokušaj da nam dokažeš da pojam Allah ne postoji u tom istom rječniku.

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Muštafa odgovori:

- To je jako teško, amidža Omere. Morao bih dokazati da se taj pojam uopće ne nalazi u ovom rječniku.
- Tako je, omladino moja. Lahko je dokazati postojanje nečega što postoji, ali teško je dokazati njegovo nepostojanje. Mi muslimani lahko možemo dokazati postojanje Allaha, ali oni koji ne vjeruju ne mogu dokazati da On ne postoji.

Amidža Omer izvede djecu pred vrata prodavnice. Pokazujući na Sunce koje je rasipalo svoje zrake reče:

- Draga omladino, kada bi neko, dok još traje dan, zatvorio svoje oči pred Suncem, da li to znači da Sunca nema?

Oni odgovoriše:

- Ne, to znači da samo ta osoba ne vidi Sunce. Međutim, to Sunce je i dalje tu.

Amidža Omer se okrenu prema Aliji i reče:

- Eto, Alija, oni koji ne vjeruju zatvaraju oči pred Allahom čije je postojanje očigledno kao i Sunce.

Da li postoje stepeni imana?

Bila je srijeda. Nastavnik Jusuf opet je držao svoj čas. Kao i obično, pitao je učenike za zdravlje i raspoloženje. Zatim se okrenuo ka Nesibi, koja je prošli put postavila pitanje, te je upitao:

- Nesiba, na prošlom času postavila si pitanje. Zvonilo je za kraj časa i nisam mogao da ti odgovorim. Ako želiš, podsjeti razred na svoje pitanje.

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

- Nastavniče, pitala sam da li postoje vrste i stepeni imana.

Nastavnik Jusuf reče: „Vani je sunčano, ako želite razgovarajmo o ovome u dvorištu, pod jablanom.“ Čitav razred izađe u dvorište. Bio je oktobar, ali dani su i dalje bili poput ljetnih. Sjeli su pod šadrvan i otpočeli razgovor. Tu je djecu čekalo iznenađenje. Na prekrasnom poslužavniku nalazilo se oko dvadeset crvenih, zrelih, velikih jabuka.

Nastavnik Jusuf im se obrati:

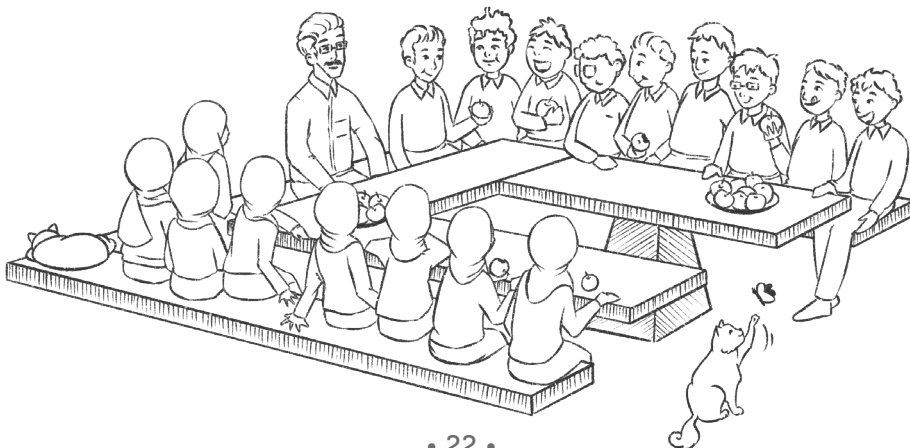
- Hajde da prvo pojedemo ove jabuke, a zatim ćemo razgovarati o vrstama imana koje proizilaze iz različitih stepena imana. Dragi Saide, ja sam oprao jabuke. Možeš li ih poslužiti svojim prijateljima?

Predsjednik razreda Said uze poslužavnik i pruži ga prijateljima. Svi su uzeli po jednu jabuku.

Nastavnik Jusuf reče:

- Hajde, bismillah djeco, izvolite!

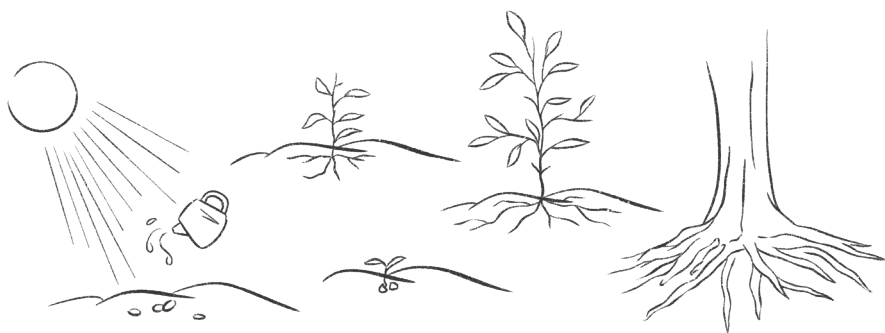
Počeli su jesti jabuke. Svi su se zahvalili nastavniku. Alija izražavajući svoju zahvalnost, obrati se nastavniku: „Nastavniče, jabuke su doista ukusne.“

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Dok je jeo jabuku, nastavnik nastavi:

- Prijatno djeco! Ove jabuke je svima nama poslao naš Gospodar kao blagodat. Zapravo, Njemu treba da se zahvalimo. Stoga ću imati jednu molbu za vas. Kada pojedete jabuke, uzmite sjemenke koje se nalaze unutra i nemojte ih bacati!

Nakon što su pojeli jabuke vratili su se lekciji. Nastavnik Jusuf iz svoje jabuke izvadi pet-šest sjemenki. I njima reče da izvade sjemenke iz svojih jabuka. U ruci učenika nalazile su se sjemenke tamne boje.

- Djeco, danas pričamo o različitim stepenima imana. Sjemenke jabuke nam mogu biti vodilja u razumijevanju ove teme. Razmislimo o tome na sljedeći način. Ako neku od ovih sjemenki jabuke, pod odgovarajućim uslovima, stavimo u zemlju, sjemenka će prvo da proklija u zemlji. Nakon nekog vremena postaje sadnica, a potom i mladica. Što više raste, postaje sve jača. Na kraju postaje veliko drvo jabuke koje daje plodove i pravi hlad. Zapravo, svi ovi stepeni su faze rasta drveta jabuke.

Cijenjeni prijatelji, koliko stepeni i faza prođe između sjemenke i drveta jabuke, isto toliko stepeni i faza postoji u imanu. Ulažući napor u tom pogledu, čovjek može poboljšati i ojačati svoj iman. Draga Nesiba, želim da ti postavim jedno

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

pitanje. Je li teže iščupati iz zemlje tanku mladicu jabuke ili je teže iščupati iz zemlje drvo jabuke koje je puštilo svoje korijenje?

- Naravno da je teže iščupati drvo jabuke iz zemlje, nastavnice.
- Tačno. S obzirom na to da je korijenje zrelog, razvijenog drveta duboko ukorijenjeno u zemlji, nije ga lahko iščupati. Tako i iman, kako jača to se sve dublje smješta u čovjekovu duhovnu strukturu. Toliko ojača da ga se ne može iščupati. Također, razmislimo o stablu jablana pod kojim sjedimo. Njegovo korijenje rasprostranjeno je na sve strane. Zar se može jedno ovakvo drvo lahko iščupati iz zemlje?!

Mustafa se javi:

- Nastavnice, da li se podjela imana vrši na osnovu izbrisati stepena razvoja?
- Da, tako je. Prema stepenu razvoja, iman se dijeli na dvije vrste. U osnovi, postoje dvije vrste imana. To su slabi i jaki iman. Pokušat ću vam to objasniti primjerom. Zamislimo da u čaršiju pristigne velika količina različite robe koja pripada jednoj imućnoj osobi. Dva su načina posredstvom kojih možemo shvatiti da ta roba pripada toj osobi. Prvi način je gledajući na to površno.

Površnim mišljenjem možemo smatrati ovakvu misao: „Ovoliko mnogo robe sigurno pripada nekom bogatašu. Ovoliko imovine ne može pripadati nikome drugom osim takvoj osobi.“

Javuz upita:

- Nastavnice, zar ovakav pogled djelomično ne predstavlja generalni način gledanja na stvari?
- Tačno, ovaj pogled je posmatranje samo vanjskog

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

izgleda. To je procjena čiji temelj je generalizacija. U slučaju da neko, osobi koja razmišlja tako površno, kaže: „Ta roba koju ti vidiš ne pripada toj osobi nego takvom i takvom čovjeku.“ ili „Dio te robe pripada nekome drugome.“, ona bi pala u sumnju te bi zbog nedostatka dokaza rekla „Moguće je to.“

Javuz opet upita:

- Koji je to drugi put?
- Drugi način je put ispitivanja i istraživanja. U tom slučaju osoba uočava specifični znak vlasnika na svakom komadu robe i posredstvom loga prepoznaje i vlasnika. Na taj način sa sigurnošću zna da svaki proizvod pripada toj osobi. Ni na koji način ne dolazi u sumnju niti propituje da li ta imovina pripada njemu. Kada bi ga neko htio iznenaditi i dovesti u sumnju, on bi odmah pokazao logo te osobe i rekao: „Ova ovdje roba i sve što se nalazi ovdje, od najmanjeg do najvećeg proizvoda, ima njegov logo. Ova roba je njegova.“ To bi bio njegov dokaz.

Draga djeco, kao i u ovom primjeru za robu, tako postoje i dvije vrste imana prema stepenu vjerovanja. Prva vrsta imana jeste vjerovanje koje se stiče bez istraživanja postojanja i jednoće Allaha. Odnosno, to je prihvatanje Allahovog postojanja i jednoće gledanjem, slušanjem i oponašanjem svojih roditelja, rodbine i okoline. Za ovaj iman se još kaže da je oponašanjem stečeni iman. Ovakav iman je slab. Osoba koja posjeduje ovakav stepen imana govori „Allah postoji i Jedan je.“ Međutim, ne osjeća potrebu za istraživanjem, već to samo onako prihvata. Osobu sa ovakvim imanom vrlo je lahko dovesti u sumnju.

Ibrahim podiže dva prsta, pa upita:

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

- Nastavniče, u ovoj vrsti imana, može li osoba dokazati svoje vjerovanje?

- To je dobro pitanje. Oponašanjem stečeni iman lišen je istraživanja i zbog toga takva osoba ne može dokazati da je Allah taj koji je Vlasnik i Stvoritelj svega. Takva osoba lahko može paći u sumnju. Dakle, sada smo razumjeli šta znači iman stečen oponašanjem, odnosno imam naučen iz okoline. Sada svi zajedno pokušajmo pronaći osobine jakog imana.

Said, predsjednik razreda, uze riječ:

- Nastavniče, na osnovu onoga što ste ispričali, u jakom imanu mora postojati istraživanje, ispitivanje i proučavanje, zar ne?

- Da, to je tačno.

Betul upita:

- Nastavniče, onda putem istraživanja, analiziranja i ispitivanja ćemo doći do dokaza da naš Gospodar postoji i da je Jedan, zar ne?

Nastavnik Jusuf odgovori:

- Odlično! Polahko se naziru karakteristike jakog imana. Draga djeco, dobro vam ide! Za jak iman prvenstveno je potrebno istraživanje. Do saznanja o Božijem postojanju i jednoći dolazi se upravo tim putem. Onaj ko stekne stepen jakog imana čvrsto je ubijeđen da sve što postoji pripada Allahu jer su mu dokazi pri ruci. Ovim dokazima on jednako čvrsto potvrđuje da je Allah taj koji stvara i upravlja svim stvarima. On primjećuje, vidi i analizira Allahove dokaze kroz sva bića. Vjeruje bez imalo sumnje. Ova osoba shvata da, u šta god da pogleda, to pripada Allahu. Osoba koja dostigne ovaj nivo imana ne može paći u sumnju jer ima nepokolebljivo vjerovanje. Ovakav iman, što više jača to se sve više naštanjuje i ukorjenjuje u srce čovjeka. Ovakav iman je teško potresti.

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Elif, koja je inače vrlo tiha, upita:

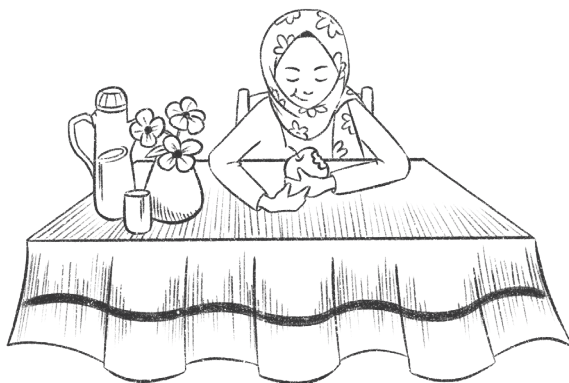
- Naštavniče, možete li detaljnije objasniti temu ukorjenjivanja imana u naša srca? Ako bismo nekome objašnjavali to pitanje, kakve sve primjere bismo mogli navesti?

Alija se uključi u razgovor:

- Da, naštavniče, i mene zanima odgovor na pitanje koje je postavila Elif. Zanima me šta je potrebno da naš iman bude jak, da se ukorijeni u nama i da se nikada ne udaljava od nas. Ne bismo željeli pasti u iskušenje sumnje.

Naštavnik Jusuf odgovori:

- Lijepo ste postavili to pitanje. Dobar pristup je i pomisao da drugima možete biti od pomoći po ovom pitanju. Djeco, razmislimo o ovome na sljedeći način: Iman je poput duhovne hrane koja je potrebna našem srcu. Uzmimo za primjer jabuku na ovom poslužavniku! Elif, uzmi jednu jabuku izbrisati. Da li je moguće da neko na silu uzme jabuku iz tvoje ruke?

Elif odgovori:

- Da, naštavniče, može je uzeti silom.

Naštavnik Jusuf nastavi:

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

- Tačno, to je moguće. Međutim, ako ti tu jabuku pojedeš i probaviš, te ako se jabuka pomiješa sa krvi i distribuira u ćelije, može li je neko uzeti od tebe?

Elif odgovori:

- Ne može, naštavniče. Niko ne može od mene uzeti jabuku koju sam pojela i koja je postala dio mene.

Naštavnik Jusuf zaključio:

- Eto, i čvrst iman je takav. On se ukorijeni u dubine čovjekova srca tako da bude poput stabla jablana. Čvrst iman koji čovjek spozna kroz dokaze i koji osjeti svim svojim bićem, niko od njega ne može uzeti.

Alija kojem se mnogo dopao ovaj primjer, sa uzbuđenjem reče:

- Da, naštavniče, Allahovom dozvolom ovakav iman niko ne može uzeti iz naših srca.

Said odlučnim tonom glasa reče:

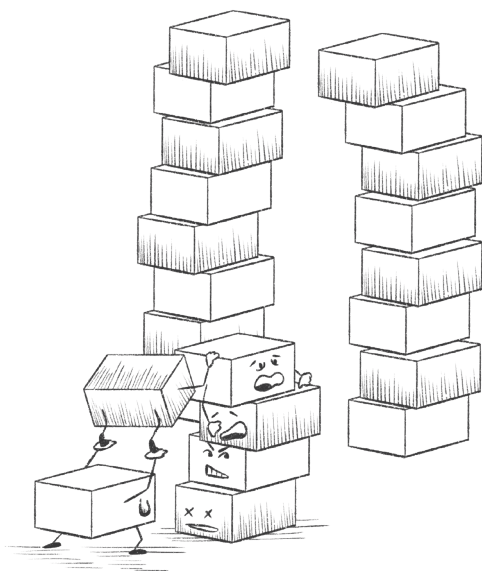
- Naštavniče, sada bolje razumijem zašto neki ljudi padaju u sumnju kada je u pitanju vjerovanje. Ako imamo slab iman odmah dolazimo pod različite utjecaje. Zbog toga i ja moram da radim na učvršćivanju svog imana.

Naštavnik Jusuf potvrdio je Saidove riječi:

- Draga djeco, osoba koja posjeduje jak iman u svemu što pogleda može vidjeti Allahovo postojanje i jednoću. Na primjer, pogledajmo u školu koja je preko puta nas! Prošlo je više od jednog stoljeća kako je napravljena. Mi nismo vidjeli niti nismo se upoznali sa inženjerom koji je napravio ovu zgradu. Međutim, sigurni smo da postoji neki inženjer koji je projektovao i napravio ovu zgradu, zar ne?

Učenici u jedan glas:

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

- Naravno, nastavniče! Kako bi ova divna zgrada mogla nastati sama od sebe?

- Upravo tako. Klesano kamenje ove zgrade nije se moglo samo spojiti i formirati ovu zgradu. Ovu lijepu prostranu zgradu napravio je čovjek koji poznaje ljude i koji je znao da će unutar nje boraviti ljudi. Iskorištio je prvo svoje znanje i napravio plan,

udario temelje zgrade, a zatim izgradio zidove i krov. Ako i ne vidimo inženjera, i dalje ga možemo na osnovu karakteristika ove zgrade pronaći i prepoznati.

Da li gledati u jabuku ili gledati „iz jabuke“?

Čas se nastavio, a učenici su bili sve uzbuđeniji. Said ponovo zatraži riječ i upita:

- Nastavniče, možemo li uraditi jednu vježbu razmišljanja koja će nas približiti jakom imanu?

Nastavnik Jusuf reče:

- Naravno! Navedimo primjer jabuke koju smo pojeli. Osoba koja posjeduje jak iman, analizirajući jabuku, primjećuje da oblik, boja, miris i okus jabuke su osobine koje utječu na čovjeka i njegova osjećanja. Zar nismo svi to primijetili dok

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

smo maloprije jeli jabuku? To su velike jabuke, prijatnog izgleda, sočne i mirisne... Zatim čovjek počinje da istražuje odakle dolaze te osobine jabuke i shvata da jabuku, sa svim njenim karakteristikama, može stvoriti samo neko ko voli i poznaje čovjeka. Na primjer, jabuku nam može dati i neka osoba koja zna da su nam potrebni vitamini. Također, čovjek može osmotriti zemljište, vodu, vazduh i stabla oko njega koji imaju svoju ulogu u nastanku jabuke. Međutim, da li su to strukture koje mogu misliti i odrediti karakteristike koje vidimo na jabuci? Čovjek može sebi postaviti pitanje: "Imaju li oni ovakvu sposobnost?". Zatim može potražiti odgovore na ovo pitanje. Kao rezultat ovog istraživanja shvata da drvo, zemlja i drugi uzroci koji su bez znanja, osjećaja i svijesti ne mogu napraviti oblik, predivan okus i miris jabuke.

Nastavnik Jusuf malo zašade, a potom nastavi:

- Prijatelji, ovdje postoji nešto vrlo važno, a to je tačka gledišta, tj. perspektiva. Gledati u jabuku i gledati „iz jabuke“ su različite stvari. To su dvije perspektive. Ako samo gledate u jabuku bez razmišljanja o Onome ko ju je stvorio, vidjet ćete samo njene materijalne karakteristike. Primijetit ćete da jabuka ima vitamine od kojih se možemo okorištiti. Nećete razmišljati o Onome ko je dao da jabuka sadrži te vitamine. Nećete moći na najbolji način spoznati Allaha koji je stvorio jabuku i dao je nama. Međutim, ako pogledate „iz jabuke“, onda jabuka postaje jedan objekat, a vi ćete se zapitati i o Subjektu tog objekta, Onome ko ju je napravio. Ako pogledate iz perspektive jabuke, onda jabuka postaje jedno umjetničko djelo, a vi počinjete istraživati i umjetnika tog djela. Pošavljat ćete pitanja kao što su: „Ko je ovo prekrasno voće na granama okačio za nas? Ko je ukrasio spoljašnjost i unutrašnjost jabuke? Ko je učinio da

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

unutrašnjost jabuke bude puna ljekovitih, korisnih vitamina koji su nam potrebni?“ Zatim ćete istraživati subjekat ovih glagola. Ako posmatrate iz ove perspektive, shvatit ćete da lijep oblik, divan okus i miris jabuke može stvoriti Allah, Onaj koji nas poznaje i koji nam ukazuje svoj rahmet. Gledajući iz ove perspektive nećete reći „Kako je jabuka lijepa!“, nego ćete reći „Kako je jabuka lijepo napravljena, kako je samo lijepo stvorena za nas!“ Tako ćete shvatiti da ljepote i koristi jabuke ne dolaze od zemljišta, vode, vazduha, već od Allaha, pravog vlasnika tih dobara. Na taj način ćete doći i do saznanja o poštojanju našeg Gospodara, Onoga koji je milostiv, koji obilato daje, koji posjeduje beskrajno znanje i moć, koji nam daje, poput ove jabuke, i sve druge blagodati.

Alija, ushićen jer je saznao nešto novo, reče:

- Nastavniče, mogu li ispričati nešto vezano za ovu temu? Mislim da će se svi time okorištiti.

Nastavnik Jusuf, klimajući glavom, reče:

- Izvoli, Alija!
- Moja majka je za vikend, za moju od mene godinu dana mlađu sestru, napravila veoma lijepu tortu. Moji djed i nana došli su kod nas. Bila je to ukusna torta napravljena od čokolade, prelivena kremom i ukrašena jagodama.

Mustafa se našali:

- Molim te, ne spominji to, Alija! Tako si opisao tortu da mi se sada jede.

- Izvinite prijatelji, u pravu ste, ali moram to ispričati. Pored svog posla koji ima, majka se prilično potrudila oko ove torte. Baš kada smo htjeli da je probamo, djed reče: „Možete li malo sačekati, molim vas?“ Mi, sa viljuškama u rukama, očima

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

uprtim u tortu, rekosmo „Ali, djede!“. Međutim, djed postavi jedno pitanje mojoj sestri.

- Moja lijepa unučice, da li je moguće da te ne voli onaj ko ti je napravio i poslužio ovu tortu?

Moja sestra, gledajući u majku, reče:

- Djedice, je li moguće tako nešto? Naravno da me moja majka mnogo voli.

Djed nastavi:

- Dakle, upravo zato što te voli i što brine za tebe napravila je tortu baš kako ti voliš, zar ne?

- Da, djede.

- Dragi moji unuci, ne ljutite se što sam vam rekao da malo sačekate, ali to sam uradio da bi vam ovo oštalalo u sjećanju. Sada sa vama želim da podijelim jednu životnu lekciju koju želim da nikada ne zaboravite. Razmislimo na sljedeći način. Koja izbrisati rečenica više upućuje na to da ste se sjetili svoje majke kao nekoga ko je napravio tu tortu? Da li je to onda kada kažete „Kako je lijepa torta!“ ili kada kažete „Kako je naša majka izvrsno napravila ovu tortu za nas!“

Moja sestra i ja smo u jedan glas odgovorili:

- Naravno da je to u drugom slučaju, djede.

Djed reče:

- To su moja pametna unučad. Drugi način gledanja je drugačiji. Ovim načinom gledanja možete razumjeti saosjećanje i ljubav vaše brižne majke prema vama, kao i to što je odvojila vrijeme da bi napravila ovu lijepu tortu za vas. Kada kažete „Kako je torta ukusna ili kako je torta lijepa!“, to vas baš i ne

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

podsjeca na onoga ko ju je napravio. Međutim, kada kažete „Kako je torta lijepo napravljena, baš onako kako ja volim!“, onda nećete zaboraviti svoju majku koja je ovu tortu napravila za vas. Hajde da probamo tortu, ali prvo recimo *Bismillah*. Zahvalimo se i vašoj majci. Poslije ću vam dati poklone koje sam donio. Mislim da će vam se jako svidjeti. Drugi put ću vam, ako Bog da, ispričati kako ovu tačku gledišta možete koristiti dok razmišljate o svemiru.

Nastavniče, kroz ovaj primjer jabuke bolje sam razumio da nam je djed želio objasniti razliku između dva pogleda: pogled na tortu i pogled „iz torte“.

Nastavnik se nasmija izbrisati i reče:

- Alija, znam da vas djed mnogo voli. Da vam možda time nije želio još nešto kazati?

Alija pomalo iznenađen reče:

- Šta mislite pod time?

Nastavnik Jusuf nastavi:

- Na primjer, razliku između gledanja u poklon i gledanja „iz poklona“.

Alija uzbuđeno s osmijehom reče:

- Da, to je tačno, o tome nisam razmišljao!

Said, koji je pažljivo pratio čas, reče:

- Nastavniče, doista je ovaj način posmatranja mnogo drugačiji. To je način posmatranja koji čovjeka vodi do Stvaraoca. Hvala vam.

Čas je bio na izmaku. Ošalo je nekoliko trenutaka do zvona.

Nastavnik Jusuf se obrati učenicima još jednom:

- Drugari, sutra ću za vas imati jednu lijepu vijest.

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Učenici znatiželjno upitaše:

- Koja je to vijest, nastavniče?

Nastavnik Jusuf odgovori:

- Ostanite znatiželjni do sutra. Kada ujutro dođete u školu, podijelit ću s vašim razredom tu lijepu vijest.

Učenici su otišli svojim kućama razmišljajući o tome koju će vijest nastavnik Jusuf podijeliti s njima. Doista su bili mnogo znatiželjni. Šta li je to htio kazati nastavnik Jusuf, koji je bio ujedno i njihov razredni nastavnik? Željeli su saznati odgovor, ali nisu ništa mogli uraditi po tom pitanju. Neki učenici su se dogovorili da se nađu u knjižari preko puta škole nakon što stignu kući i završe sa ručkom. Elif je došla kući i poselamila majku. Skinula je školsku uniformu. Proučila je bismilu i počela je jesti kolače od jabuka koje je njena majka pripremila i upravo izvadila iz rerne. Vidjevši ove kolače, sjetila se primjera iz škole: gledati u jabuku i gledati iz perspektive jabuke. Svojoj majci reče: „Majčice, doista si lijepo napravila kolače, ruke ti se pozlatile!“.

Majka odgovori:

- Prijatno, kćeri moja!

Zatim je upita: „Kako si? Kako ti je prošao dan?“

Kada bi Elif došla kući iz škole, majka bi je znala upitati: “Kćeri, da li si danas postavila nastavnicima neko pitanje?” Zatim bi nastavila: „Lijepa moja kćeri, ako nema pitanja, neće biti ni odgovora. Veoma je važno postavljati pitanja tamo gdje je to potrebno.“

Potom bi izbrisati, milozvučnim glasom, znala kazati: „Kako su lijepo govorili naši preci: „Ne pita da bi znao jer da je znao pitao bi. Ne zna da pita, da je pitao znao bi.“

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Elif reče: „Da, majčice, postavila sam pitanje.“ Potom sažeto u jednom dahu uzbuđeno majci ispriča kako je prošao čas koji je održao nastavnik Jusuf i šta je sve naučila u školi.

- Majko, nastavnik će nam sutra reći jednu lijepu vijest. Mnogo me zanima o čemu je riječ. Moji prijatelji i ja se pitamo koju to vijest će kazati samo našem razredu.

Majka reče:

- Znatiželja je lijepa, moja kćeri, ali je i sabur lijep. Malo se štrpate, sutra će vam nastavnik reći tu vijest ako Bog da, i bit će vam onda lakše.

Elif potom upita majku:

- Majčice, ako dozvoliš, dogovorili smo se sa prijateljima iz škole da se u četiri sata nađemo u knjižari preko puta škole.

- Može kćeri ako ćeš otići i vratiti se na vrijeme – reče majka.

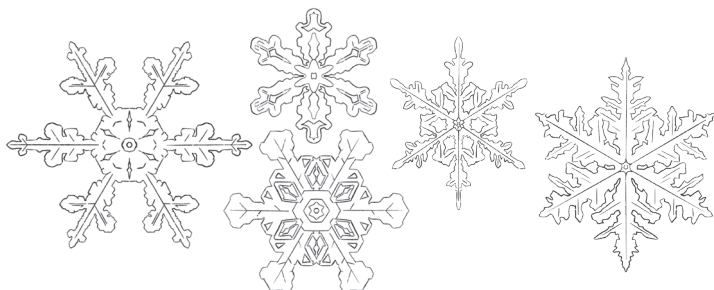
Pahuljica, jedinica

Elif je htjela otići u knjižaru, a pri tome je i silno poželjela Pahuljicu. Saštali su se u četiri sata u knjižari. Fatima, Nesiba, Rejjan, Betul, baš kao što su i obećale, došle su tačno na vrijeme. Bilo je mirno u knjižari. Pahuljica, koja je tu stalno boravila izbrisati, na vratima je dočekivala goste. Pahuljica je danas posebno odisala bjelinom. Kako je popodneвно sunce spuštalo svoje zrake na njeno krzno to je ono bilo sve sjajnije. Djeca su primijetila da je nastavnik Jusuf već ranije stigao i da je utonuo u dubok razgovor sa amidžom Omerom. Omladina im uputi selam. Elif je bila tiha, ali je u postavljanju pitanja, tamo gdje je trebalo, bila veoma spretna. U knjižari je bilo mirno izbrisati. Elif je željela da postavi jedno pitanje koje joj je odavno bilo u mislima. Odjednom reče:

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

- Amidža Omere, mogu li nešto upitati?
- Izvoli, Elif.
- Zašto ste vašoj maci dali ime Pahuljica?

On s osmijehom reče:

- Zanimljivo pitanje! Pitaš se zašto nije Perlica ili zašto nije Pamuk. I natavnik Jusuf zna odgovor na ovo pitanje. Odgovor možemo dati obojica.

Nastavnik Jusuf s mnogo poštovanja reče:

- Dragi učitelju, izvolite Vi, molim vas!

Amidža Omer mu se zahvali i poče svoju priču:

- Elif, kćeri moja, nastupila je zima. Jedne sniježne, hladne večeri, u prodavnici smo razgovarali s prijateljima među kojima je bio i nastavnik Jusuf. Iznenada poče padati snijeg, pahuljica po pahuljica. Padanje snijega stvorilo je izvanredan prizor vani. Sa prijateljima smo ušali i uživali gledajući kako snijeg pada. Pahulje su letjele bez da su se međusobno dodirivale i svaka bi pala na različito mjesto. Tada između nas započeh jedan duboki misaoni razgovor. Razgovarali smo o tome kako pahulje ne liče jedna na drugu, da je svaka pahuljica koja padne na zemlju jedinstvena i da se sve te pahulje razlikuju jedna od druge. U trenutku kada smo pričali kako je ova razlika dokaz jednoće, beskrajnog znanja našeg Gospodara, desilo se nešto zanimljivo.

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Omladina znatiželjno upita:

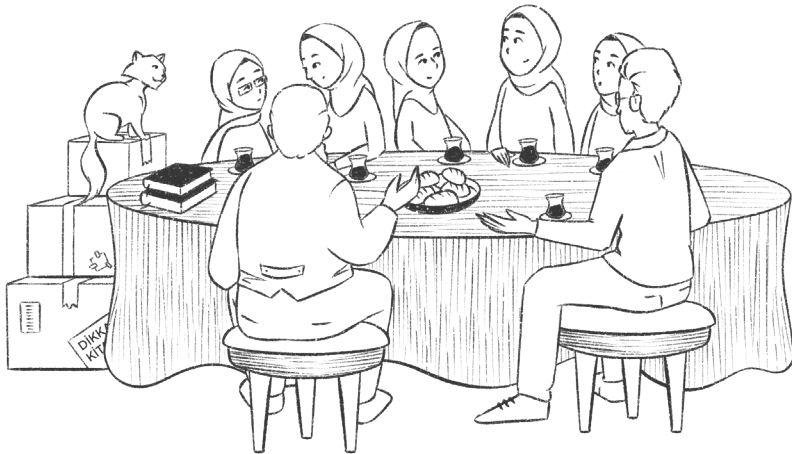
- Šta se desilo, amidža Omere?
- Odjednom se na vratima prodavnice pojavilo jedno malo, bijelo mače. Bilo je promrzlo i gladno. Odmah smo ga uzeli unutra. Stavili smo ga pored radijatora i zamotali u suhe peškire. Nahraniли smo ga toplim mlijekom. Nakon što se mače ugrijalo, poštalo je umiljato i razigrano i počelo je da se radosno igra. Nama, koji smo svjedočili ovom događaju, to mače je priraslo srcu. Dok smo razgovarali kako da ga nazovemo, neki od nas su predložili da bude Perlica, neki Pamuk. Odjednom nastavnik Jusuf reče: „Dok ovako pahuljica po pahuljica pada, kako bi bilo da ovom malom gostu damo ime Pahuljica?“. Svima nam se svidjela ova ideja. Od tada je zovemo Pahuljica. Mislim da se i njoj ovo ime mnogo svidjelo.

U tom trenutku Pahuljica skoči u krilo amidže Omera. Svi su bili pomalo iznenađeni ovom situacijom i blago su se nasmijali.

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Dok su pili čaj Fatima upita nastavnika Jusufa:

- Nastavniče, mogu li i ja postaviti jedno pitanje?
- Naravno, Fatima!

- Nastavniče, ako je različitost svake pahuljice dokaz da je Allah jedan, koje onda još primjere stvorenja možemo dati kao dokaz da je Allah jedan jedini.

On reče:

- „To je odlično pitanje.“

Potom zamoli sve prisutne da jedne druge pogledaju u lice. Djevojčice za stolom, ne shvatajući šta se dešava, gledale su jedna u drugu. Čak je i Pahuljica čudno gledala u njih.

Nastavnik Jusuf:

- Da li među vama ima neko s potpuno istim licem?

Učenice rekoše:

- Nema.
- Da li neko iz naše škole ima isto lice kao jedna od vas?

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Učenice ponovo rekoše „Nema.“.

- A na Uskudaru?
- Nema.
- A u Istanbulu ili u Turskoj?
- Nema.

Nastavnik Jusuf, proširujući pitanje pitao je za Aziju, Evropu, pa čak i za cijeli svijet.

Učenice su opet rekle da nema.

Nastavnik Jusuf:

- Eto prijatelji, da je Allah jedan jedini može se razumjeti i iz činjenice da se lica svih ljudi razlikuju jedna od drugih. Na svijetu su milijarde ljudi i nijedno lice nije identično licu druge osobe. Svaka osoba ima jedinstveno lice, specifično samo za sebe. To lice nije dato ni onima prije njega niti će biti dato onima poslije njega, jer je DNA koji nosi osobine svakog čovjeka različit, stvoren posebno za njega. Ovo pokazuje da je Allah, Onaj koji zna sve osobine kada stvara čovjeka, Onaj koji između bezbroj mogućnosti bira i stvara to lice, Jedan. Allah zna lica svih ljudi koji su stvoreni i koji će biti stvoreni, i svima njima daruje posebno lice. Da sva lica nisu proizašla iz beskrajnog znanja Jedinog Stvoritelja, ona bi se međusobno izmiješala. Dakle, Allah je taj koji sve ljude, od prvog čovjeka hazreti Adema, a.s., stvara različite jedne od drugih. Allah, stvarajući sve ljude različite, želi da pokaže Svoje beskrajno znanje i neograničenu moć.

Fatima potom upita:

- Nastavniče, da li i otisak prsta može biti primjer ovoga što ste ispričali?

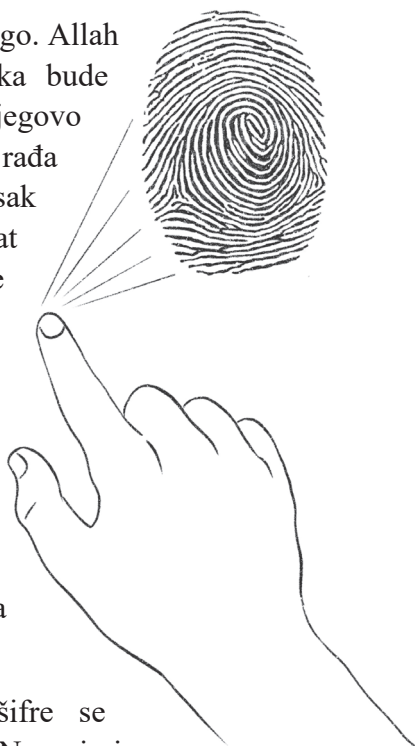
OD JABUKE DO PERCEPCIJE

- Naravno, Fatima, primjera je mnogo. Allah daje da otisak prsta svakog čovjeka bude jedinstven i drugačiji od ostalih jer Njegovo je znanje beskrajno. Svaki čovjek se rađa s neponovljivim savršenstvom. Otisak prsta koji je dat jednoj bebi, nije dat nikome prije nje, niti će biti dat ikome poslije nje. Također, šarenica oka jedne bebe ne može biti ni kod koga drugoga u potpunosti ista.

Betul uze riječ:

- Naštavniče, pročitala sam da sigurnosni sistemi šifri nekih banaka rade tako što uspoštavljaju vezu sa šarenicom u oku.

- Tačno, na mnogim mjestima šifre se kreiraju skeniranjem šarenice oka. Na primjer, koriste se za sigurnost mobilnih telefona, bankovnih sistema, na privatnim ulazima. Dakle, djeco moja, kako to da sistemi prepoznavanja lica, telefoni, kamere koji koriste sisteme skeniranja šarenice oka ili vrata sa posebnim načinom ulaska imaju svog majstora, svog stvaraoca, a da čovjekovo savršeno lice, savršeno oko nemaju svog Vlasnika, svog Stvaraoca?! Može li ijedan razum to prihvatiti? Samo sa beskrajnim znanjem Stvoritelja je moguće da čovjek koji još uvijek nije došao na ovaj svijet ima osobine različite od osam milijardi ljudi koji žive na ovom svijetu. Ovo je dokaz da je Allah jedan, te je dokaz da Allah, kao Stvoritelj, u svakom trenutku upravlja ovim Univerzumom.

Posmatranje Univerzuma kao cjeline

Nesiba upita:

- Nastavniče, posebno me privlači tema i saznanje da naš Gospodar u svakom trenutku upravlja Univerzumom. Možete li to detaljnije pojasniti?

Nastavnik Jusuf:

- Nesiba, to je doista važna tema. Naš Gospodar u svakom trenutku upravlja svakim dijelom Univerzuma. Kada pogledamo na Univerzum kao na jednu cjelinu, možemo vidjeti sljedeće. U svemiru, sve, i veliko i malo, kreće se ka jednom zajedničkom cilju. Sve je udruženo da bi se ispunio jedan zajednički cilj. Treba obratiti pažnju na materijalnu, ali i na značeinsku sekvencu nesvjesnih materija koje obavljaju svjesne funkcije. Ko je taj koji je okupio ova stvorenja oko jednog cilja i dao im da izvršavaju svoju dužnost? Na primjer, oblaci žure da pomognu biljkama. Sunce, da bi omogućilo život, žuri da pomogne svim živim bićima. Biljke žure da pomognu životinjama. Svjedoci smo svemu tome. Međutim, ovdje ima jedna mnogo zanimljiva situacija, a to je da se sve ovo što smo nabrojali međusobno ne poznaje, ne zna jedno za drugo. Dakle, postoji Onaj koji u svakom trenutku čuje, osluškuje i ispunjava potrebe ovih stvorenja, a to je Allah. Allah čini da ova stvorenja ispunjavaju svoje dužnosti i da jedni drugima pomažu. Po pitanju ovoga možete tražiti i od amidže Omera da ispriča jedan primjer.

Amidža Omer, milujući Pahuljicu, reče:

- Vaše objašnjenje je izvanredno. Ja ću s vama podijeliti jedan primjer koji je i na mene imao mnogo utjecaja. Za život živih bića najpotrebnija supstanca je kisik, zar ne?

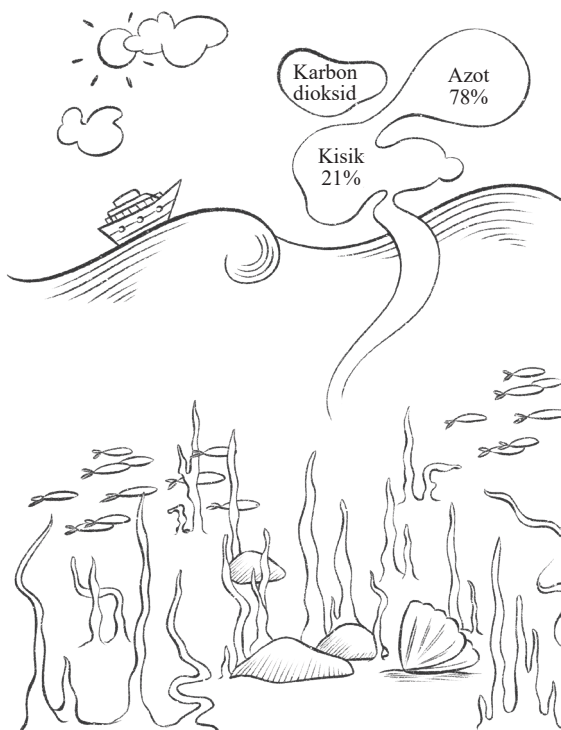
OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Nesiba odgovori:

- Da nema kisika, ne bismo mogli disati, a kada ne bismo disali umrli bismo.

Amidža Omer:

- Od trenutka kada se rodimo kisik nam je odmah dostupan i nemamo potrebe tražiti ga, zar ne?

Učenici u sav glas: „Da, amidža Omere!“

- Draga djeco, ali ne samo mi ljudi, nego sva živa bića...

U tom trenutku Pahuljica počeo umiljato da mjauče kao da želi da kaže „I ja sam tu, nemojte me zaboravljati!“

Amidža Omer se nasmiješi pa nastavi:

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

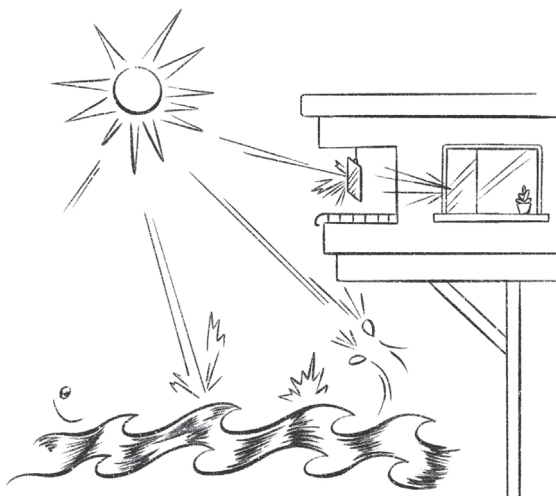
- Na primjer, svim mačkama kao i Pahuljici je potreban kisik čim se rode. Može li biti slučajnost da je kisik svuda oko nas, da ga ne plaćamo i da nam je uvijek dostupan? Vi recite! Zatim, sljedeća važna tačka. Naučnici tvrde da 78% vazduha koji udišemo je azot, a 21% kisik. Za nastavak našeg života ovaj omjer je veoma važan. Kada bismo udisali vazduh koji je u potpunosti sastavljen od kisika, to bi dovelo do naše postepene smrti, jer bi čisti kisik oštetiio naše ćelije. Na svijetu ne bi bilo života. Sada, draga djeco, mogu li beživotna, nesvjesna bića koja ne poznaju čovjeka, stvoriti i odrediti omjer atmosferskih gasova koji su tako korisni za život? Postojanje kisika je važnije od čovjekovih izuma točka i alata za rezanje. Želim da vam ovdje skrenem pažnju! Ko je Taj koji daje da drveće, a posebno vodene alge u morima i okeanima proizvode kisik, koji je najosnovnija potreba za život? Iza ovih materijalnih stvari se nalazi Onaj koji voli čovjeka, ukazuje mu milost, u svakom trenutku ispunjava potrebe ljudi, a to je naš Gospodar. Tako naš Gospodar daje da vodene alge u morima i okeanima proizvode približno 70-80% kisika koji se koristi u svijetu. Ošatak proizvode biljke. Iz ovog razloga vodene alge neophodne su za život na Zemlji. Ako svemir posmatramo kao jednu cjelinu, vidimo da se stvorenja kreću radi jednog zajedničkog cilja. Na taj način počinjemo spoznavati našeg Gospodara, koji je jedan i koji u svakom trenutku sve što postoji okuplja oko jednog cilja.

Rejjan znatiželjno upita:

- Amidža Omere, kako Allah čini ovako mnogo stvari bez pomoćnika?
- Rejjan, kćeri moja, pitala si jedno veoma lijepo pitanje. Draga djeco, znajte da mi, ljudi, zbog naše bespomoćnosti, neznanja i ograničenja, imamo potrebu za pomoći i podrškom

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

drugih. Međutim, Allah koji posjeduje beskrajnu moć i znanje nije takav. Svevišnji Allah ne liči na bića koja je stvorio, nije poput njih. Njemu ne treba ništa, jer je On stvorio sve, i živo i neživo. Sve postoji jer je On to stvorio. Sva bića žive zahvaljujući Njemu. Može li Allah, koji je Stvoritelj svega, imati potrebu za stvorenjima? Naravno da ne može, jer naš Gospodar zbog svoje beskrajne moći ne treba pomoć drugih.

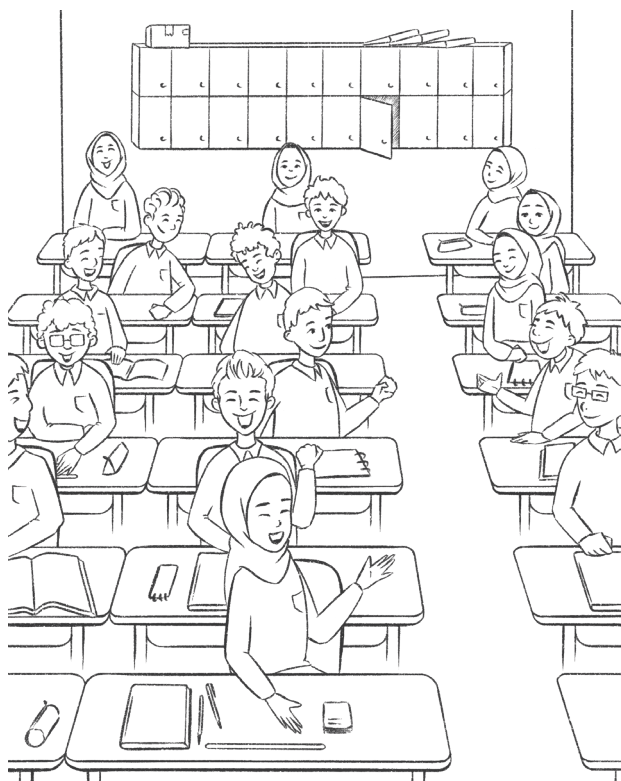

Zbog Njegovog neograničenog bogatstva, On nema potrebu za drugima.

Cijenjena omladino! Želim da ovu temu objasnim na jednom primjeru. Na primjer, na nebu postoji jedno Sunce. Međutim, zbog svoje osobine refleksije, tj. odsjaja, Sunce se reflektuje u ogledalima, kapljicama vode i morskim površinama. Sunce prodire u sve vrste sjajnih stvari poput ovih, te ih grije i obasjava. To što prodire u jednu od njih ne sprječava ga da prodire i u drugu stvar. Sunce je prisutno u svemu u što uđe, svojom pojavom, toplinom i svjetlošću. U istom trenutku

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

može na bezbroj mjesta sa lakoćom obavljati ovaj posao. Štaviše, dok obavlja ove poslove nije mu potrebno drugo Sunce. Kao što vidite, čak i Sunce koje je stvorio naš Gospodar može u jednom trenutku obavljati posao na bezbroj mjesta. Na isti način i svevišnjeg Gospodara obavljanje jednog posla ne sprječava da obavlja druge poslove. Jedan jedini Gospodar poslove, gdje god to bilo, obavlja sa istom lakoćom, bez da mu je išta potrebno. Dok na jednom kraju Zemlje daje opskrbu jednom drvetu, u istom trenutku u dubinama mora hrani ribu. Istovremeno, okreće atome lahko kao što, na savršen način, rotira i galaksije.

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Rejjan:

- Iskreno Vam hvala na ovom objašnjenju, amidža Omere. Hvala Allahu, riješila sam jedno pitanje koje mi se dugo vrtilo po glavi.

Ujutro, prije nego je počeo prvi čas, nastavnik Jusuf je došao u razred. Učenici su bili nestrpljivi.

Alija nestrpljivo:

- Nastavniče, jedva sam dočekaao da svane jutro. Molim Vas, recite nam tu vijest.

Rejjan se pridruži:

- Molim Vas, nastavniče, možete li nam reći koja je to vijest koju ćete samo nama ispričati?

Muštafa:

- Nastavniče, i moji kod kuće su postali znatiželjni. Rekao sam čak i svojoj staroj nani koja, kao i ja, jedva čeka da čuje tu vijest.

Nastavnik Jusuf, čekajući da se razred utiša, reče:

- Svima vam želim ugodan dan prijatelji! Ovog vikenda na Univerzitetu za islam i nauku u Istanbulu održat će se konferencija za učenike osnovnih škola. Kao vaš razredni nastavnik želim da i vi učestvujete u ovoj aktivnosti. Želite li doći?

U razredu odjednom nastade graja. Učenici su bili mnogo uzbuđeni. Predsjednik razreda Said reče: „Može nastavniče, rado bismo pošli, zar ne prijatelji?“ Cijeli razred povika: „Naravno da bismo željeli doći!“

Nastavnik Jusuf:

- Smirite se, prijatelji, ne uznemiravajmo druge razrede!

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Javuz upita:

- Na koju temu će biti održana konferencija, nastavniče?

Nastavnik Jusuf sa osmijehom reče: „To je dobro pitanje.“ Objasnio je učenicima da će se konferencija održati na temu „Nauka govori o Allahu.“ Svima vam preporučujem ovu konferenciju. Djeco moja, to je lijepa prilika da ojačamo svoju iman. Ova konferencija je prilika da povećamo svoju sviješt o vjeri. Na ovoj konferenciji, akademski radnici iz različitih naučnih disciplina održat će kratke prezentacije za učenike osnovnih škola. Govorit će se o našem Gospodaru kroz primjere iz života.

Učenici su se mnogo obradovali. A kako i ne bi... Provesti će vikend zajedno sa najdražim nastavnicima. Mnogi učenici iz razreda nikada nisu ušli u univerzitetski kampus. Svi zajedno uskliknuše „Dobro!“ i prihvatiše ponudu nastavnika Jusufa. U subotu će se naći kod luke Uskudar, zatim će trajektom preći na drugu stranu te će minibusom koji su iznajmili krenuti izbrisati ka univerzitetu.

Putovanje na Univerzitet

Stigao je dan konferencije. Vrijeme je bilo veoma lijepo. Roditelji su doveli djecu na mjesto susreta. Povjerali su ih prvo Allahu, a zatim nastavniku Jusufu. Učenici nisu obukli školske uniforme, već su na sebi imali odjeću koju su sami izabrali, dok je nastavnik Jusuf obukao bijelu košulju i odijelo. Predsjednik razreda izbrisati posljednji put pregleda spisak, te reče: „Spisak je kompletan! Svih sedamnaest učenika je stiglo. Spremni smo!“

Kretali su se prema blagajnoj da bi se mogli ukrcati na trajekt. Konačno su bili na trajektu. Popeli su se na posljednji sprat. Počeli su da posmatraju more, moreuz i nebo. More je bilo mirno. Sunčeve zrake udarale su o morsku površinu, a svjetlost koja se odbijala stvarala je prekrasan prizor. S jedne strane puhao

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

je lagani povjetarac dodirujući im kosu. Galebovi su letjeli blizu njih kao da su željeli da ih pozdrave. Tamo je bio i čovjek koji je prodavao simit i vikao „Simit, simiit!“. Učenici su od njega kupili simit i počeli da ga bacaju galebovima. Galebovi su vrlo vješto u zraku hvatali komadiće simita, a zatim izbrisati se brzo udaljavali od trajekta kako bi ga pojeli. Učenici i neki putnici su sa divljenjem gledali njihov let.

Kada je neštalo simita, nastavnik Jusuf reče:

- Prijatelji, da li ste ikada razmišljali kako galebovi mogu da lete?

Alija reče: “Nisam nikada razmišljao o tome, ali me zanima ta tema.”

Nastavnik Jusuf:

- Alija, tvoja znatiželja je dobra jer znatiželja je učiteljica svih nauka. Djeco, znatiželja vodi ka postavljanju pitanja, istraživanju. Sve dok smo znatiželjni i postavljamo pitanja, naše divljenje prema bićima i njihovom Stvoritelju, našem Gospodaru će rasti. Da bismo bolje upoznali nekoga koga slabije poznajemo, postavljamo pitanja, zar ne? Što više upoznajemo tu osobu to je više volimo. Tako bismo, također, trebali postavljati neka pitanja da bismo upoznali našeg Gospodara. Stvorenja koja je Gospodar stvorio nam trebaju biti dodatni motiv za razmišljanje. Moramo se baviti istraživanjima.

Imam sada jedno pitanje za sve vas... Kada su ljudi napravili avion i kada su prvi put poletjeli avionom sa krilima?

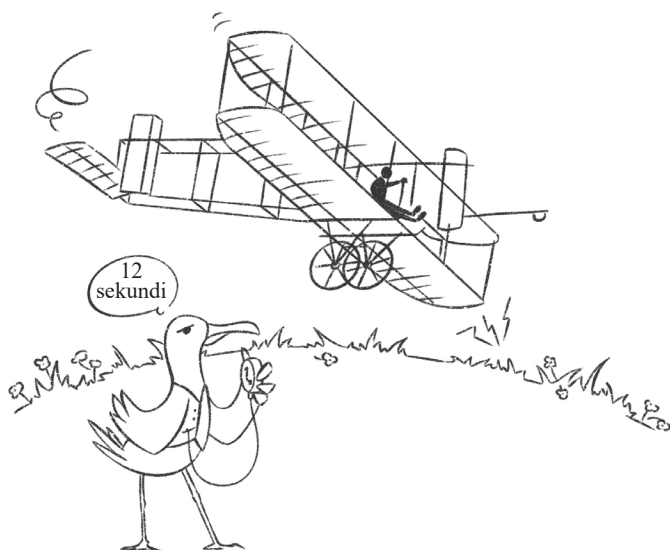
Nasiba, koja se interesovala za avione i avijaciju, reče:

- Nastavniče, braća Wright, ako se ne varam početkom 1900-tih godina uspjeli su da polete avionom s propelerima.

Nastavnik Jusuf:

- Čestitam, Nesiba! Kao ljudska bića, mi smo 1903. uspjeli

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

poletjeti avionom. Dakle, prije štoinjak godina. Međutim, prvi let braće Wright trajao je samo 12 sekundi. S druge strane ptice, muhe i pčele vijekovima lete. Pitam se kako ptice lete, ko ih to održava u zraku, odakle ptice poznaju zakone letenja koje je čovječanstvo otkrilo prije samo jedno stoljeće, kako lete bez padanja i sudaranja, te kako posjeduju ovu sposobnost bez ikakve obuke?

Alija, pomalo kroz šalu reče: “Naštavniče, izvinite, ali za neke ptice se kaže da imaju “ptičji mozak”.

Naštavnik Jusuf se osvrnu na tu izjavu:

- Da, ima ih koji tako kažu. Međutim, kako se ove životinje, za koje neki govore da imaju “ptičji mozak” uzimaju olahko i kako su one uspjele da lete hiljadama godina prije ljudi, koji su najpametnija stvorenja na Zemlji? Ne bismo li mi kao “ljudski mozgovi” trebali preispitivati ovu situaciju? Na primjer, ptice selice svake godine dolaze u našu zemlju. Šta više, poznajete rode koje već od prije dolaze na krov naše škole. Kako ove ptice prelaze hiljade kilometara svake godine polazeći iz Srednje

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Afrike? Kako pronađu svoje odredište bez da pogriješe put, bez kompasa i navigacije? Ko je prije otkrio uređaje kompasa i navigacije, ljudi ili ptice?

Nastavnik Jusuf zatim nastavi:

- Cijenjeni prijatelji! Naš Gospodar stvorio je ptice sa sposobnošću da lete, a ribe sa takvom građom da mogu plivati. Nas ljude stvorio je sa sposobnošću dubokog promišljanja (tefekkura), sposobnošću razmišljanja o svemiru i izbrisati stvorenjima koja predstavljaju čuda stvaranja. Iz tog razloga, data nam je vrhunska inteligencija zajedno sa emocijama na visokom nivou što, recimo, nije dato životinjama.

Trajekt se polahko približavao prištaništu. Svi putnici su krenuli prema stepenicama za iskrcavanje. U tom trenutku, galebovi koji su pratili trajekt zanosno su letjeli oko njih šireći svoja krila, kao da su željeli nešto da im kažu.

Pravilo je dokaz da Tvorac pravila postoji

Nakon iskrcavanja sa trajekta, ponovo su se okupili u grupu. Svako je pogledao prijatelja do sebe. Razred je bio kompletan. Na mjestu koje nije bilo daleko od prištaništa mogao se vidjeti bijeli minibus.

Nastavnik Jusuf:

- Želite li da napravimo takmičenje u trčanju do onog bijelog minibusa?

Učenici puni energije povikaše: „Može, nastavniče“.

- Učeniku i učenici koji prvi dotaknu minibus poklonit ću čokoladu.

Takmičenje je počelo. Trčali su približno dvije stotine pedeset metara. Desila se jedna zanimljiva situacija. Alija,

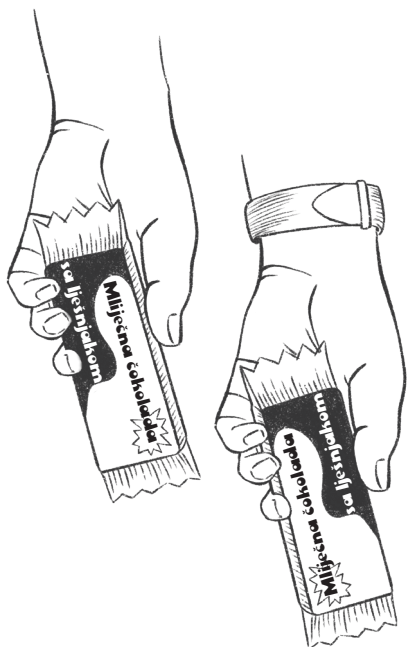
OD JABUKE DO PERCEPCIJE

koji je uvijek bio favorit na ovakvim trkama, nije trčao, nego je vadio nešto iz ruksaka. Šta je to bilo? Bože dragi, Alija je donio rolere! Brzo ih navuče i pridruži se takmičenju.

Učenici su trčali oštajući bez daha. Trka je bila neizvjesna. Među dječacima, Said je bio u vodstvu, a među djevojčicama Betul. Alija im se rolerima mnogo približio. Međutim, u posljednjih pedeset metara, Ibrahim i Rejjan uložili su posljednji napor i uspjeli su prvi dotaknuti minibus. Alija je sa Saidom u istom trenutku dotaknuo minibus. Said je bio iznenađen zbog ove situacije. Nastavnik Jusuf reče: “Mašallah, djeco, poput vjetra ste! Međutim, Alija, ne računamo da si dodirnuo minibus jer se nisi pridržavao pravila.”

Učenici se složiše:

- U pravu ste, nastavniče, pravila postoje za sve nas i svi treba da ih se pridržavamo.

Nastavnik Jusuf izvadi čokolade iz džepa koje je ranije pripremio, te ih uruči pobjednicima takmičenja Rejjan i Ibrahimu.

Djecu je stigao umor, ali im je ova aktivnost dobro došla. Ibrahim je uzeo poklon i dok je hvatao dah, sav ushićen reče nastavniku::

- Nastavniče, čokolada je ukusna, ali je posebna slast to što sam je dobio od Vas.

Hasan uze riječ:

- Nastavniče, naš prijatelj

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Ibrahim je dobro naučio jučerašnju lekciju. Vidite, on ne gleda u poklon, nego gleda iz perspektive poklona.

Nastavnik Jusuf:

- Obojica ste u pravu. Primjenjivati u svakodnevnom životu ono što naučimo je veoma lijepo. Dug put je pred nama. O ovoj temi možemo nastaviti razgovarati u autobusu.

Nakon posljednjeg prebrojavanja učenika vrata autobusa su se zatvorila, te su krenuli prema univerzitetu. Nakon što je dobio dozvolu od vozača, nastavnik Jusuf uze mikrofon te reče:

- Prijatelji, želim vam ugodno putovanje! Imamo oko četrdeset minuta puta. Ako saobraćaj i u nastavku bude ovakav, na vrijeme ćemo stići na program, ako Bog da. Proučimo svi dovu! Kao što znate, saobraćaj u Istanbulu je pun iznenađenja.

Sa jednog od zadnjih sjedišta začu se Alija kako govori:

- Nastavniče, rekli ste da ćemo govoriti o čokoladi.

Nastavnik Jusuf:

- U redu, razgovarajmo prijatelji. Zamislimo da svi možemo proći kroz jedan vremenski tunel, te da idemo u posjetu sultanu Abdulhamid Hanu, neka mu vječno prebivalište bude Džennet. Ako bi sultan svakome od nas poklonio po jednu olovku na kojoj piše naše ime, da li biste bili sretni?

Alija se javi:

- Ko ne bi bio sretan nastavniče?! Naravno da bismo bili jako sretni.

Nastavnik Jusuf zatim upita:

- Da li biste se više radovali tome što ste dobili olovku ili tome što ste je dobili od jednog sultana?

Rejjan odgovori:

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

- To što smo je dobili od našeg sultana, nastavnice.

Nastavnik Jusuf:

- Tačno, sreća koju nam daje jedna olovka je što puta veća ako olovku dobijemo od sultana. To što vam sultan daje poklon pokazuje da vas on voli i cijeni.

Stoga, djeco moja, blagodati koje dolaze od našeg Gospodara su ovakve. Na primjer, kada jedemo narandžu, ona ima svoj osjetilni okus. Međutim, ako bismo dok jedemo narandžu, pomislili da je ona poklon nama od Allaha, ona bi postala stotinu puta ukusnija. Razmišljati o Gospodaru i o tome da je On taj koji nam daje vrijednost, ukazuje Svoju milost i koji zadovoljava naše potrebe, približava nas upravo Njemu.

Putovanje je nastavljeno uz vrlo ugodne razgovore. Putem su svratili na benzinsku pumpu. U saobraćaju bi nekada bila gužva, a nekada bi prolazilo sve bez zaštoja. Brzi minibus koji je prošao ispred njih pravio je pokrete koji su bili protuzakoniti, te je ugrožavao ostala vozila u saobraćaju. Nažalost, taj minibus je u konačnici izazvao i saobraćajnu nesreću. Saobraćaj je stao u potpunosti. Vozači su izašli, te su se počeli raspravljati. Bilo je potrebno smiriti situaciju.

Nastavnik Jusuf je zajedno sa vozačem izašao i pokušao da smiri okolinu. Zamolio ih je da se oštave rasprave te da na put štave sigurnosne znakove, te je nazvao saobraćajnu policiju. Sigurnosni znakovi bili su veoma važni, jer, ne daj Bože, druga vozila su mogla udariti u vozila koja stoje. Vozači su se malo smirili te su uradili onako kako je rekao nastavnik Jusuf. U autu koje je učestvovalo u saobraćajnoj nesreći nalazilo se i malo djeteta. Od straha je plakalo. Poželjeli su im brz oporavak. Učenici su ih gledali iz minibusu.

Rejjan otvori prozor minibusu i reče:

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

- Nastavniče, čokoladu koju sam dobila na takmičenju nisam pojela. Ako želite, mogu je pokloniti malom djetetu.

Nastavnik Jusuf:

- Može Rejjan, dobro si se sjetila. Ja ću mu ponuditi, pa ćemo vidjeti.

Dijete je prihvatilo poklon. Njegova majka je otvorila čokoladu i dala je svom sinu. Dijete se nasmiješilo.

Vozač minibusa doista je bio kriv i bio je svjestan svoje greške.

Minibus je ponovo krenuo. Saobraćaj je povremeno bio u zaštoju, ali je nastavak putovanja prošao bezbjedno.

Nastavnik Jusuf:

- Prijatelji, vidite koliko brzina i neodgovornost mogu biti štetni. Ova nezgoda je mogla biti i veća, ne daj Bože.

Vozač minibusa:

- Nastavniče, dobro je da smo im pomogli jer su se iz rasprave mogle izroditi i negativne posljedice.

- Gospodine vozač, mi smo muslimani. To je naša dužnost. Ne možemo oštati ravnodušni na probleme i nevolje u društvu. Mi, kada uočimo neki problem, pokušavamo pomoći bilo riječju, bilo djelom. Ako ništa ne možemo uraditi, onda upućujemo dovu. Poštoje takvi požari koji se jednom čašom vode mogu ugasiti. Međutim, ako svi budu nemarni prema tome i ne pobrinu se za požar, onda se on može toliko proširiti da sve proguta.

Gužva u saobraćaju se malo smanjila. Sada se ugodnije putovalo.

Elif tiho reče nastavniku:

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

- Nastavniče, zbog maloprijašnje situacije nisam vam mogla reći. Moja majka je poslala lokum da se počastimo na ovom putovanju. Mogu li ovo podijeliti s Vama i prijateljima.

Nastavnik Jusuf:

- Naravno, Elif. Zašto da ne? Znae kako su naši preci govorili: „Jedimo slatko, razgovarajmo slatko!“ Dobro će nam doći poslije ovog događaja.

Elif iz torbe izvadi dvije velike kutije lokuma. Jednu kutiju pruži učenicima, a drugu je odlučila podijeliti sa učenicama i vozačem. Alija, koji je otvorao prvu kutiju uskliknu sav radoštan:

- “Nastavniče, ovdje se nalazi blago!”. Zaišta, u tom velikom paketu bili su poredani u raznim bojama lokumi od ruže, oraha, lješnjaka i sarma lokumi koji su izgledali kao neko blago. Učenici, svi zajedno, zahvalivši se Elif i njenoj majci, sa zadovoljstvom počеше da jedu lokume iz kutije. I nastavnik Jusuf se zahvali Elif i njenoj porodici. Ponovo uze mikrofon i otvori nova vrata dubokog promišljanja, tj. tefekkura.

- Djeco, kao što ste mogli vidjeti, maloprije smo bili svjedoci jedne nesreće. Međutim, svakim vozilom u saobraćaju upravlja vozač, punoljetna osoba. Pametni ljudi mogu upravljati ovim vozilima nakon što prođu određenu obuku. Vozačka dozvola ne daje se onima koji nemaju osamnaest godina i onima koji ne polože teš. Saobraćajna pravila su određena, dok su saobraćajni znakovi i svjetla poštavljeni na odgovarajuća mjesta. Naša policija ulaže veliki trud da bi kontrolisala saobraćaj. Tamo gdje nema policije imaju sistemi elektronskih kamera. Iako su preduzete mjere opreza opet se dešavaju nesreće. Tako smo i mi svjedočili jednoj nesreći.

Ahmed uzevši riječ:

- Nastavniče, jesu li saobraćajna pravila u svim mjestima naše države ista?

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

- Da, Ahmede. Saobraćajna pravila su u svim mjestima naše države ista. Kao što saobraćajna pravila koja se primjenjuju u svim mjestima naše države pokazuju da ta država postoji, tako pokazuju i da je ona jedinstvena, jer ako negdje postoji uređeno pravilo, to je onda dokaz postojanja onoga ko je postavio to pravilo. Nijedno pravilo i zakon ne mogu nastati sami od sebe. Ako se neko pravilo poštuje svugdje na isti način, to znači da se ono crpi iz nekog izvora.

Razmislimo o ovome na sljedeći način! Zvijezde, planete i njihovi sateliti koji kruže u svemiru, kreću se u skladu s nekim pravilom i zakonom. Ko je postavio pravila i zakone kojih se nebeska tijela pridržavaju? Dok se naučnicima koji su otkrili ove zakone dodjeljuju nagrade za nauku, zar ne bi trebalo razmisliti i o tome ko je taj koji uređuje te zakone i svugdje ih besprijekorno primjenjuje?

Na koji način se nebeska tijela kreću u savršenom redu, a da se međusobno ne sudare? Ko određuje njihove putanje? Imaju li, možda, svog vozača?

Hasan neštrpljivo:

- Nastavniče, ali zvijezde i planete ne mogu imati vozače!

- To si dobro primijetio, Hasane. Čija snaga i znanje čine da se ova nebeska tijela kreću pravilno? Iako su različitih veličina i imaju različite brzine, potpuno različite orbite i smjerove kretanja, kako ova beživotna, neracionalna i velika tijela bez vozača uspijevaju da se međusobno ne sudare? Zar ova situacija ne izaziva divljenje?

Said:

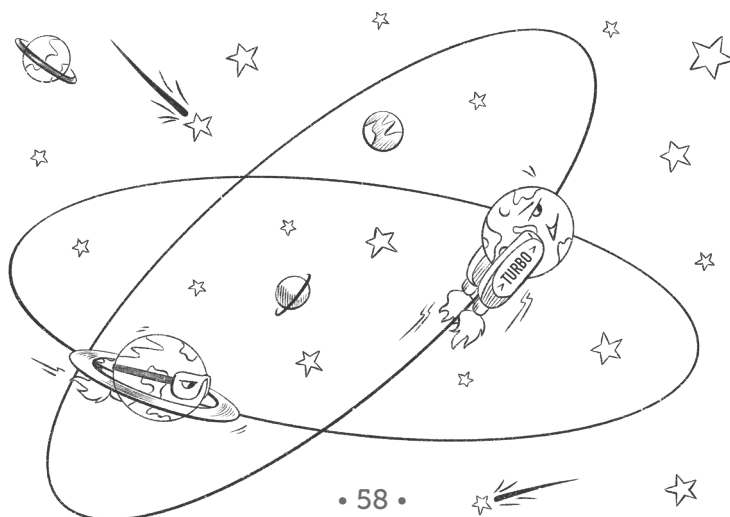
- Nastavniče, postoje vozila bez vozača, bespilotne letjelice, pa čak i vozovi, koji se kreću uz pomoć umjetne inteligencije.

Nastavnik Jusuf:

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

- U pravu si, Saide! To je dobar pristup ovoj tematici! Postoje li stručnjaci koji su dizajnirali opremu vozila koja se kreću bez čovjeka?
- Svakako!
- Postoje li programeri koji pišu stotine hiljada redova kodova?
- Postoje.
- Postoje li projektni inženjeri koji upravljaju tim vozilima prema opisu svoga posla?
- Da, i oni postoje.
- Draga djeco, ova napredna tehnologija postoji samo u osamnaest država svijeta. Odnosno, to je tehnologija koju čovječanstvo tek otkriva. Međutim, da li su nebeska tijela u svemiru dio te tehnologije? Ta tijela se kreću besprijekorno uprkos tome što nema stručnjaka i inženjera koji vode računa o njima. Iako nemaju razum, kreću se vrlo razumno.

Potom se oglasi Mustafa, učenik koji se interesovao za svemirske nauke:

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

- Da, nastavnice, moramo proučavati i istraživati nebeska tijela. Mogu li s vama podijeliti nešto što me, u vezi s ovom temom, tjera na razmišljanje?

Nastavnik Jusuf:

- “Hajde izvoli, uzmi mikrofoni i ispričaj tako da te svi bolje čuju”, reče i pruži mu mikrofoni.

- Nastavnice, maloprije smo kupili gorivo za naše vozilo. Koristeći ovo gorivo možemo putovati određeno vrijeme. Kada ga nestane, vozač će ponovo stati na benzinsku pumpu i napuniti rezervoar. Postoje dvije stvari koje me najviše impresioniraju. Prva je, kako se nebeska tijela o kojima ste govorili kreću, a da im ne nestaje goriva? Druga je, kako to da se ova tijela kreću svojim putanjama bez da naštetite jedna drugima? Čovjek mora biti ovim impresioniran.

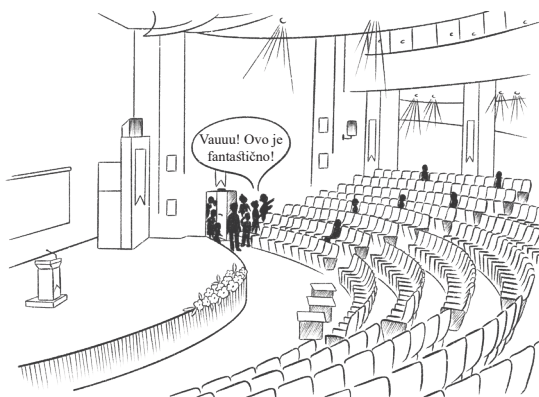
Nastavnik Jusuf je, klimajući glavom, pohvalno ocijenio Muštafino izlaganje.

Univerzitet za islamske i druge nauke

Napokon su stigli na Univerzitet. Prošli su kroz prekrasna ulazna vrata Univerziteta koja su gledala na ulicu. Nakon što su ušli u kampus Univerziteta, počeli su pažljivije da posmatraju okolinu. U kampusu se nalazilo mnogo velikih zgrada koje su bile u staklu, okolo su se prostirale široke zelene površine i prostrani putevi koji su vodili do različitih fakulteta... Posebno su posmatrali studente i studentice koji su bili stariji od njih... Ovo mjesto nije ličilo ni na osnovnu ni na srednju školu.

Prateći znakove išli su prema sali gdje se trebala održati konferencija. Ova konferencijska sala bila je u blizini biblioteke. Betul, jedna od učenica koja je najviše čitala knjige, bila je očarana bibliotekom iako ju je vidjela izdaleka. To je bila najraskošnija zgrada u kampusu. Imala je mnogo prozora, dva

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

sprata, protezala se horizontalno i svojom strukturom plijenila je pažnju prolaznika. Svojom arhitektonskom strukturom vas je vukla i u svoju unutrašnjost. Betul koja je sa divljenjem posmatrala ulazna vrata biblioteke, posve iznenanda, uoči jedan detalj. Na vratima biblioteke bila je ispisana prva naredba naše svete Knjige: „Čitaj, u ime Gospodara tvoga, Koji stvara.“¹ Betul se obrati nastavniku Jusufu:

- Nastavniče, mogu li postaviti jedno pitanje?

Nastavnik Jusuf, blagim tonom odgovori: „Naravno da možeš!“

- Kako bismo trebali da razumijemo ovaj ajet napisan na ulazu u biblioteku? Zanima me...

Nastavnik Jusuf:

- Čestitam ti na interesovanju, Betul. Nadam se da ćemo odgovor na ovo pitanje dobiti tokom trajanja programa. Program bi trebao uskoro početi. Ako želiš, saznajmo odgovor na to pitanje tokom samog programa!

Program je trebao da počne u 10 sati. Sala gdje će biti održana konferencija polahko se punila. Sala je doista bila lijepa. Osvjetljenje i prozračnost bili su izvanredni. Pozornica je bila proštrana. Bina i govornica su bile vidljive svakom

1 Sura al-Aleq, 1. ajet

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

goštu. Niko nikome nije smetao, niko ničiji pogled nije zaklanjao. Učenici su između sebe razgovarali. Povremeno bi neko od njih rekao „Divno!“ ili „Sala je prekrasna“, te bi na taj način iskazivao svoje divljenje.

Alija upita:

- Nastavniče, kakvo je ovo mjesto? Baš mi je drago što smo došli!

Nastavnik Jusuf reče: „Sačekaj malo, Alija. Program još nije ni počeo, a vaša mišljenja ćemo čuti nakon programa.“

Učenici koji su dolazili iz drugih osnovnih škola počeli su ulaziti u salu. Nastavnik Jusuf rukovao se i razgovarao s nekim od službenika. Zatim je zajedno sa učenicima sjeo u drugi red gdje je bilo mjesto rezervisano za njih. Program samo što nije bio počeo. Odlučili su sačekati još malo kako bi se podesilo ozvučenje i uspostavio mir i tišina u sali.

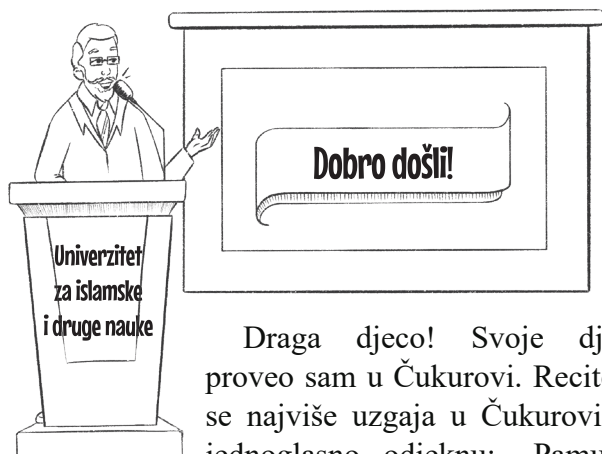
Pojavio se voditelj programa. Svi su, sa mnogo uzbuđenja, čekali početak programa.

Voditelj započe govor sa bismilom te predstavi plan programa. Program je počeo učenjem Časnog Kur'ana. Osoba koja je učila Kur'an bio je jedan mladi hafiz koji je osvojio prvo mjesto na takmičenju lijepog učenja Kur'ana. Učio je jedan dio sure Isra koji je bio u skladu sa značenjem konferencije. Na velikom ekranu na pozornici bili su prikazani dijelovi koje je učio na arapskom, ali i prijevodi (značenja) na turskom i engleskom jeziku. Na ekranu je bio prijevod sljedećeg ajeta: “Njega veličaju sedmera nebesa, i Zemlja, i oni na njima; i ne postoji ništa što Ga ne veliča, hvaleći Ga; ali vi ne razumijete veličanje njihovo. – On je doista blag i mnogo prašta.”¹ Ovaj ajet privukao je pažnju svih jer je govorio o tome kako sva stvorenja spominju našeg Gospodara hvaleći Ga i veličajući.

1 Sura Isra, 44. ajet

Islam i nauka nedjeljiva su cjelina

Nakon što je otpjevana nacionalna himna, počeo je uvodni govor. Uvodni govor održao je rektor Univerziteta. Rektor, obraćajući se svim gostima reče: „Dobro došli!“, te nastavi sljedećim riječima:

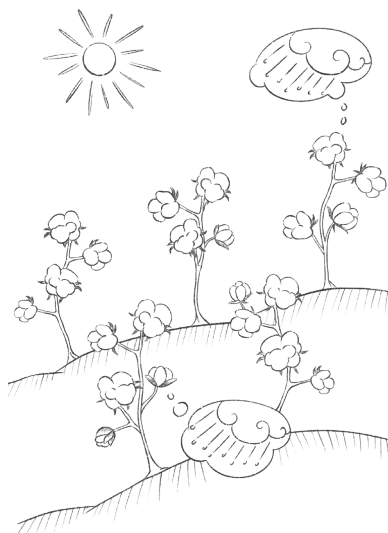

Draga djeco! Svoje djetinjstvo proveo sam u Čukurovi. Recite mi, šta se najviše uzgaja u Čukurovi? U sali jednoglasno odjeknu: „Pamuk.“ Da, to je tačno, pamuk. I mi smo bili porodica koja se uglavnom bavila uzgojem pamuka. Želim da s vama zajedno razmislimo o pamuku kao biljci.

Kao dijete sam ovako razmišljao: Kako iz crne zemlje može izaći mehak, nježan, krhak, potpuno bijeli pamuk koji je sirovina tekstila? To me očaravalo. Pitao sam se šta to ima u zemlji pa da se zemlja pretvara u bijeli pamuk. Da li u zemlji postoji fabrika boje? Osim toga, kako vlakna pamuka koja su poput tankih niti, mogu izaći iz tako tvrde i grube zemlje? Znete da je sirovina tkanine pamuk. Može li zemlja iz koje izlazi pamuk znati šta je tkanina, odjeća? Između ostalog, od sjemenki pamuka pravi se jestivo ulje. To je ulje pamuka koje naše majke koriste u kuhinji. Postoji li fabrika ulja u zemlji?

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Odakle je zemlja naučila kako da pravi ulje pamuka koje je korisno za naše zdravlje? Može li zemlja znati šta je zdravlje? Eto, razmišljao sam o tim pitanjima... Za nastanak pamuka istovremeno su potrebni zemlja, voda, zrak i Sunce. Takvo je bilo moje djetinjstvo. Tada su mi u glavi često prolazila pitanja: „Da li se oni međusobno dogovore i sastanu u isto vrijeme? Na koji način se dogovaraju da bi ostvarili neki zajednički cilj?“

Nakon toga bih sebi govorio: „Ipak, te biljke nemaju pamet i razum da bi mogle tako postupati. One ne mogu primijetiti da čovjek ima potrebu za pamučnom majicom. Ne mogu znati za ulje koje nam je potrebno kada pravimo čips od krompira...“

Da, draga djeco! Čovjek zadovolji svoje potrebe odakle se najmanje nada. Kada razmislimo, postoje dva načina da se te potrebe zadovolje. Možemo reći da nas nežive stvari kao što su zemlja, voda, Sunce i zrak vole, da se sažalijevaju nad našim potrebama i daju nam ono što nam je potrebno. Ili, pak, možemo reći da postoji Neko ko ima svu moć, Neko ko poznaje, zna i voli čovjeka te mu ukazuje Svoju milost. To je Neko ko zadovoljava naše potrebe na vrijeme bez da na to zaboravi. Dakle, na kraju ove konferencije dobit ćemo odgovor na ovo pitanje.

Uvaženi rektor je zašao na trenutak. Ne govoreći ništa, pogleda prema studentima i obrati im se riječima koje su ih potakle na razmišljanje.

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

- Draga djeco, naša lijepa vjera islam i nauka čine jednu cjelinu jer svemir sa svime što obuhvata, kao područje koje istražuju naučnici, predstavlja jedno umjetničko djelo našeg Gospodara. Islam je vjera koju je Allah poslao ljudima preko našeg peygamera Hz. Muhammeda, s.a.v.s. Prema tome, vjera i nauka međusobno se nadopunjuju i tvore jednu cjelinu. Dva osnovna izvora islama, Časni Kur'an i hadis, podsticali su učenje, a učenjaci su zauzimali posebno mjesto. Islam pridaje veliku važnost istraživanju i proučavanju. Islam je vjera nauke, a islamska civilizacija je civilizacija nauke.

Sve nauke kao što su medicina, nauka o svemiru, nauka o Zemlji, posmatraju i proučavaju objekte i radnje u univerzumu koje je stvorio naš Gospodar. Sve nauke postoje da bi se

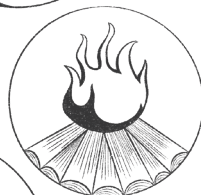
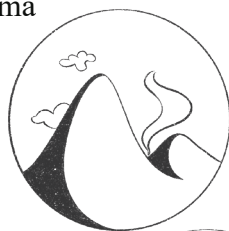
OD JABUKE DO PERCEPCIJE

istraživali zakoni koje je Allah postavio u Univerzumu. Svaka nauka na sebi svojstven način i svojim rječnikom govori o Allahu. Ovaj jezik ćemo slušati tokom konferencije od različitih govornika. Iz ovog razloga, dok istražujemo svemir koji je Allahovo djelo, ne smijemo zaboraviti Autora te kreacije. Našeg Gospodara, kojeg ne vidimo, trebamo upoznati polazeći od Njegovih vidljivih djela. Još jednom vam želim toplu dobrodošlicu. Želim vas obradovati vijешću da će se program nastaviti obrađivanjem različitih tema, te vam svima želim mnogo uspjeha Svako dobro!

Rektor je ispraćen aplauzom na svoje mjesto. Voditelj reče: „Sada na govornicu pozivam našeg prvog govornika, profesora inženjerskih i tehnoloških nauka, gospodina doc. dr. Erdema. Izvolite, poštovani profesore!“ te prepušti riječ gospodinu Erdemu.

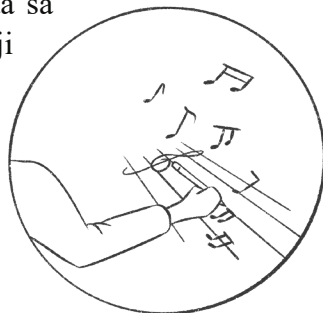
Razum traži dokaze

Draga djeco, hajde da zajedno s vama podijelim jedan životni eksperiment. Na primjer, nalazimo se u blizini jedne planine. Vidimo dim koji se diže iza planine. Kada vidimo takav prizor kažemo „Tamo je vatra!“ Iako ne vidimo vatru u potpunosti, dim koji se diže dokaz je da tamo gori vatra. Ako se popnemo na planinu i vidimo vatru svojim očima, naše ubjeđenje da vatra postoji biva jače. Ako, u konačnici, odemo do vatre, okorištimo se od nje i ugrijemo se, onda vjerovanje o postojanju vatre doseže svoj vrhunac.

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Kao i u ovom primjeru, kada bismo vidjeli neku zgradu, odmah bismo prihvatili da postoji arhitekta koji ju je napravio. Iako ga ne vidimo svojim očima, zgrada sa svojim osobenostima dokazuju da postoji arhitekta. Kada čujemo neku pjesmu, sigurno znamo da ona nije nastala slučajnim nizanjem nota. Ovo su sve činjenice do kojih smo došli razumom, jer da bi razum bio zadovoljan, on traži argument i dokaz.

Ako ne vidimo Tvorca, to ne znači da se nešto slučajno dogodilo

Draga djeco, kada vidimo neku građevinu, jedna od prvih stvari koja nas zanima jeste ko ju je napravio. Na primjer, kada vidimo veličanstvene građevine kao što su džamija Sulejmanija, palača Dolmabahçe, zanima nas ko su arhitekta ovih građevina, jer našim razumom spoznajemo da ovako divne građevine nisu mogle nastati same od sebe.

Draga djeco! Pitam sada sve vas, može li ova konferencijska sala nastati sama od sebe?

Iz sale se podiгоše glasovi „Neeee!“ Najviše se čuo Alijin glas.

Ako bi neko tvrdio da je ova konferencijska sala nastala slučajno, zar ne biste posumnjali u njegov razum? U sali jednoglasno ponovo odjeknu „Daaa.“

Gospodin Erdem na govornicu pozva Hasana koji je sjedio sa grupom djece u prednjim redovima. Upita Hasana za ime te reče: „Dragi Hasane! Ako bi neko tvrdio da je ova konferencijska sala nastala slučajno, šta bi ti uradio?“

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Hasan odgovori:

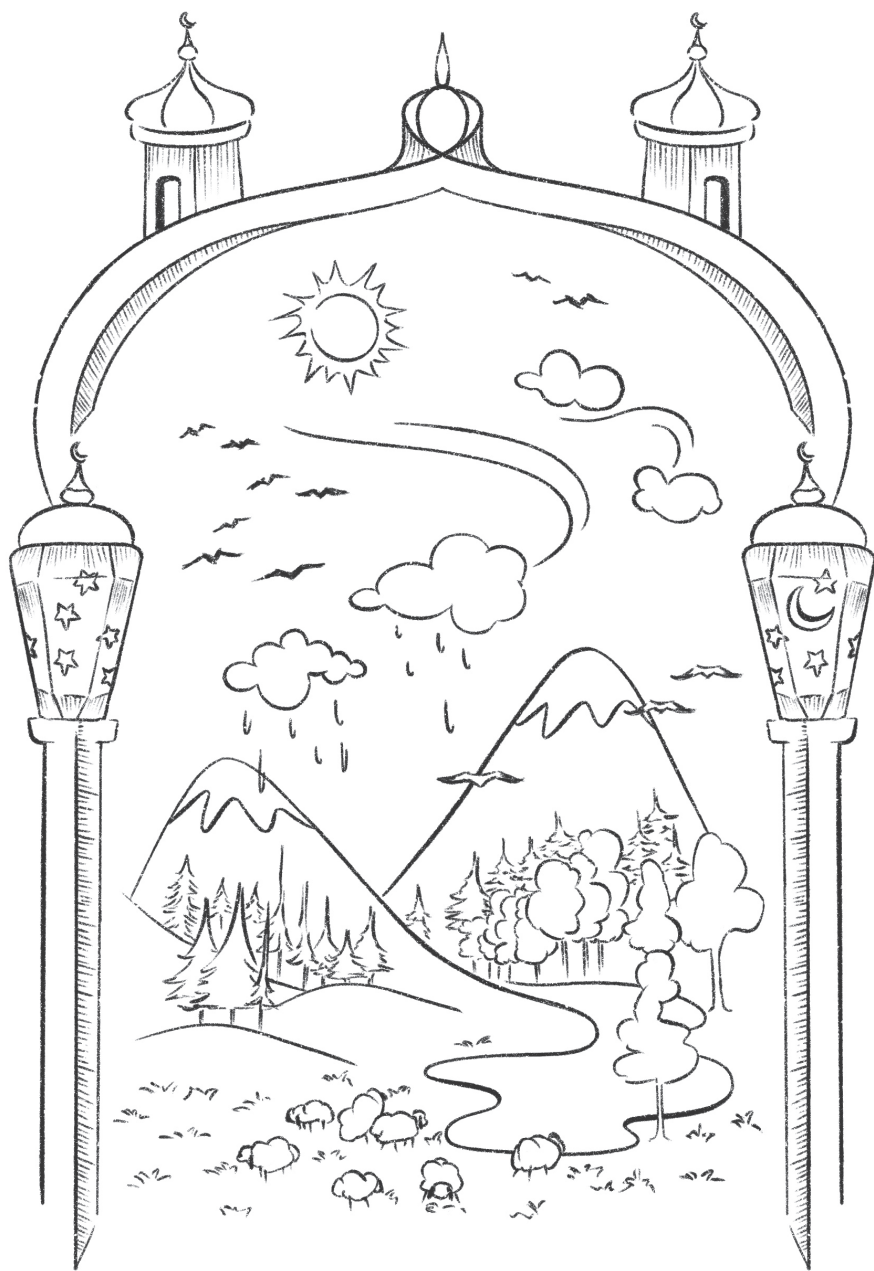
- Rekao bih da jedna ovako lijepa i umjetnički dotjerana zgrada mora imati i svog graditelja. Jedna ovakva zgrada ne može slučajno nastati. Ako bih poznao arhitektu ove zgrade, upoznao bih tu osobu s njim.

Gospodin Erdem se zahvali Hasanu te ga posla na njegovo mjesto, te nastavi:

- “Draga djeco, ja sam inženjer građevine i arhitekta. Obrazovao sam se na oba polja.”, reče i osmjehnu se. “Između ostalog, inženjer s kojim je Hasan htio da uspoštavi kontakt sam ja. Mi, inženjeri, prije nego napravimo neku zgradu crtamo projekat, planiramo sve do najsitnijeg detalja. Kada smo pravili ovu salu, bili smo inspirisani našim svijetom. Svijetom u kojem mi kao ljudi živimo slobodno... Pokušali samo po uzoru na divne strukture u našem svijetu ovdje napraviti osvjetljenje, ventilaciju, stabilnost i zvučni sistem.

Zbog toga smo, još prije nego smo napravili ovu salu, razmišljali za koje svrhe će se sala koristiti. Odlučili smo koliko ova sala treba biti velika. Planirali smo ventilaciju na način da u ljetnim mjesecima bude svjež, a u zimskim mjesecima toplo. Baš kao što se smjenjuju godišnja doba. Napravili smo proračune osvjetljenja i položaja tako da se sa svake stolice u sali pozornica dobro vidi. Zatim smo umjetnički dizajnirali unutrašnjost, zidove i podove. Veliku pažnju posvetili smo zvučnom sistemu koji se prošire kroz cijelu salu. Posebne mjere opreza poduzeli smo protiv mogućih zemljotresa i požara. Uz pomoć detaljnih inženjerskih proračuna uspjeli smo napraviti ovu konferencijsku salu.

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Naš svijet je poput veličanstvenog dvorca!

Sada svi zajedno razmislimo, zar i ovaj svijet na kojem živimo nije poput jedne zgrade? Štaviše,, nalik je veličanstvenom dvorcu. Naše plavo nebo, koje je plafon ovog dvorca, danju bude obasjano Suncem, a noću ga osvjetljavaju Mjesec i zvijezde.

Tlo tog dvorca je zemlja ispunjena veseljem svih živih bića i ukrašena cvijećem i drvećem.

Sunce je poput lampe i peći ovog dvorca. Draga djeco, da li u vašim kućama ili školama, postoji lampa koja stoji obješena u zraku, a da nije nigdje spojena i da se neprestano okreće?

Učenici rekoše:

- Nema. Lampa bi se morala negdje pričvrstiti.

Gospodin Erdem:

- Sunce se okreće iako je poput velike lampe. Uprkos tome što može da obuhvati milion i tristo hiljada nebeskih tijela veličine naše planete, ipak se kontinuirano kreće u svemirskom prostoru. Kao što ispod nema stuba koji ga drži, tako nije ni vezan za neko mjesto. I druge planete se kreću oko njega, ali imaju i vlastitu rotaciju. Šalje nam svjetlost i toplotu koja nam je potrebna, a od nas ne zahtijeva nikakvu naknadu za to.

Zar vjetrovi u našem svijetu ne liče na klima uređaje koji osvježavaju živa bića i distribuiraju čist zrak onome kome je to potrebno? Pored toga, vjetrovi nose kišne oblake s jednog mjesta na drugo. Oni, također, pomažu biljkama da se razmnožavaju distribuirajući polen na sve strane.

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

S druge strane, planine imaju svoju ljepotu. Planine, ispunjene mineralima i ljekovitim vodama koje su potrebne živim bićima, nalik su jakim stubovima naše Zemlje.

Draga djeco, svoje obraćanje želim da završim ovako. Očito je da čak ni jednoštavna kuća, obična zgrada ne može biti slučajno izgrađena. Prema tome ni naš svijet, koji je poput veličanstvenog dvorca, ne može slučajno nastati. Ovaj svijet izgradio je za nas Gospodar svjetova, koji je stvarajući blagodatni pokazao da na taj način brine za nas i da nas voli. Naša planeta nas svojim planom, uređenjem, godišnjim dobima, umjetničkom konstrukcijom i divnim prizorima upoznaje sa našim Gospodarom. Zahvaljujem se što ste me slušali i svima vam želim uspjeh. Prebaciti u sljedeći red/pasus.

Misteriozni jezik stvorenja

Voditelj ponovo izađe na govornicu te reče:

- Sada pozivam našeg drugog govornika koji će održati govor na temu „Misteriozni jezik stvorenja“.

Profesorica komunikologije izađe na govornicu, te sljedećim riječima započe svoj govor:

- Draga djeco, pretpostavljam da nema među vama neko ko nije čuo riječ „komunikacija“. U životima svih nas komunikacija zauzima jedno veoma važno mjesto. Mi, ljudi, prenosimo svoje osjećaje, informacije i mišljenja drugoj strani uspoštavljajući verbalnu ili neverbalnu komunikaciju. Verbalna komunikacija je komunikacija koju ostvarujemo riječima, putem govora, jezika. Neverbalna komunikacija je ona koju ostvarujemo govorom tijela, našim stanjem. Na

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

primjer, kada se upoznamo s nekim, osmijeh upućen toj osobi izražava našu iskrenost i zadovoljstvo.

Draga djeco, posmatrajući lice, govor tijela i pokrete jednog čovjeka, možemo shvatiti da li je osoba sretna ili nesretna, radosna ili srdita, uzbuđena ili smirena. Iako ta osoba ne govori jezikom, govorom tijela mnogo toga kaže.

Na primjer, bijeli mantil doktora ili štetoskop oko vrata, ogrtač koji oblači jedan advokat tokom suđenja, vojničko odijelo komandanta i oružje za pojasom pokazuju, bez da išta kažu, koje su njihove nadležnosti.

Draga djeco, ponekad čovjek može šutnjom ili jezikom štanja kazati mnogo toga. Nekada šutnjom može poštići više rezultata nego govorom. Naši preci su vrijednost govora štanja naznačili rečenicom „Govor je srebro, a šutnja je zlato.“ Ako pažljivo posmatramo oko sebe, možemo vidjeti da u životu postoji prilično mnogo elemenata neverbalne komunikacije.

Na primjer, izbrisati, znakovi upozorenja, saobraćajni znakovi, semafori, čak i boje, koje nam zapadnu za oko, mnogo toga nam kažu bez izgovorene riječi. Uspostavljaju komunikaciju s nama. Punjač za telefon, jezikom štanja,

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

prenosi nam informaciju „Pomoću mene možeš napuniti bateriju.“ Međutim, taj punjač nešto govori i time što ne može puniti svaki uređaj. Jedan žuti taksi koji prolazi putem šalje poruku: „Sa mnom možeš putovati s jednog mjesta na drugo!“ Sat na zidu, mnogo puta u toku dana neverbalno priča s nama i podsjeća nas na protok vremena.

Šaljem ti poruke svojim jezikom stanja, primjećuješ li?

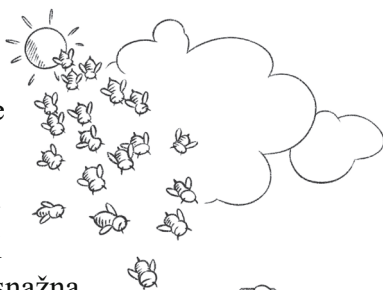
Draga djeco, baš kao i u prethodnom primjeru, tako i sva stvorenja imaju sposobnosti uspoštavljanja komunikacije s nama putem jezika stanja. Ove sposobnosti im je dao svevišnji Allah. Kako nam je lahko razumjeti i dogovoriti se s osobom čiji jezik znamo! Isto tako, ako uspijemo dešifrovati jezik stanja bića u svemiru, onda ćemo lahko moći razumjeti šta nam Tvorac želi reći posredstvom tih bića.

Sva bića su posrednici u porukama koje nam naš Gospodar šalje. Razgovaraju s nama na njima svojstvenom jeziku stanja. Govore nam o našem Stvoritelju Allahu i upoznaju nas s Njime. Konceptualno, za ovo pričanje se kaže “lisan-i hal” (jezik stanja). Ta bića nam, osobinama koje posjeduju i ne posjeduju kod sebe, govore o našem Gospodaru. Na primjer, vidjeti da nešto što zahtijeva znanje čini neko ko je neuk, jeste situacija o kojoj treba razmisliti, jer to znači moći primijetiti da neko ko nema potrebno znanje, takav posao nije mogao uraditi sam.

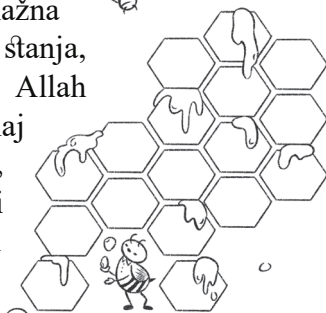
Zar nam ne govori nešto situacija u kojoj nemoćna osoba poštiže rezultat za koji je potrebna velika snaga? Njegova nemoć nam govori da je taj posao, za koji je potrebna snaga, uradio neko drugi. Kada vidimo da je neko umjetničko djelo napravio neko ko nema osjećaja za umjetnost i ljepotu, trebamo znati da je potrebno da napravimo dublju analizu tog

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

stanja. Jer, svako biće nam se obraća i kaže: „Hej, čovječe! Šaljem ti poruke svojim jezikom stanja. Da li si uopšte toga svjestan?“

Draga djeco, uzmimo za primjer pčelu koja je otrovan insekt. Ona donosi sladak i ljekovit med. To je za nas snažna poruka. Jedan cvijet, svojim jezikom stanja, upućuje nam sljedeće poruke: „Samo Allah može stvoriti ove ljepote na meni. Onaj koji je stvorio zemlju, vodu, svjetlost, stvorio je i mene sa njima. Ja, kao i moji prijatelji, drugi cvjetovi, svjedočim poстоjanju, jedinstvenosti i svojstvima mog Stvoritelja. Mi koji izlazimo iz zemlje, pripadamo Onome kome pripada i zemlja. Svaki cvijet na Zemlji, baš kao i ja, upija svjetlost od istog Sunca i koristi se istim zrakom. Vlasnik Sunca je i naš vlasnik.“

Eto, draga djeco, čovjek koji na bića gleda svjetlom vjere, svjestan je da sva bića pričaju s nama na njima svojstvenom jeziku i na taj način može dešifrovati jezik u univerzumu.

Zahvaljujem vam se na pažljivom slušanju. Želim vam mnogo sreće i uspjeha u životu.

Ponovo se začuo aplauz. Djeca su postala svjesna činjenice da bića neverbalno, bez upotrebe riječi, uspostavljaju komunikaciju s ljudima. Na redu je bilo izlaganje profesora likovne umjetnosti. Prije ovog izlaganja data je pauza od 30 minuta. Učenici su se pitali šta će govoriti sljedeći govornik. Uzimali su važne bilješke iz njihovih obraćanja i nastojali su da što pažljivije slušaju govornike.

Neuka osoba ne može učiniti nešto što zahtijeva znanje

Na pauzi su svi izašli u foaje.¹ Jedan dio učenika, zatražio je dozvolu od nastavnika Jusufa da ode do automata za hranu i piće koji se nalazio u desnom uglu sale. Bili su žedni i pomalo gladni. Unutrašnjost automata bila je napunjena napicima i hranom kao što su voda, sokovi i keks. Nakon što se kovanica ubaci na traženo mjesto, odabrana hrana ili napitak izlazili bi u donjem dijelu tog aparata. Nastavnik Jusuf ih je posmatrao izdaleka te je pozvao ostale učenike koji su bili u njegovoj blizini:

- Hajde, dođite, idemo do vaših prijatelja!

Svi zajedno su otišli do automata. U njihovoj školi nije bilo takvog aparata. Jedan dio učenika pažljivo ga je posmatrao.

Nastavnik Jusuf upita:

- Može li ovaj aparat biti primjer neverbalne komunikacije o kojoj je maloprije naša profesorica, koja je držala izlaganje, govorila?

Mustafa se javi:

- Da, može. Ovaj automat nam, jezikom stanja, govori: „Ako želite vodu, dat ću vam je, ako želite keks, dat ću vam ga i ako želite čokoladu, dat ću vam je.“

Nastavnik Jusuf:

- Tačno, ima li neko neku drugu ideju?

Betul uze riječ:

- Nastavniče, ovaj automat ne posjeduje razum i svijest. Odakle će ovaj automat znati da su nama potrebni voda i

1 Foaje: Mjesto za odmor u zgradama za konferencije ili pozorištu.

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

hrana? Ovu mašinu stavio je ovdje neko ko poznaje ljude i njihove potrebe.

Predsjednik razreda Said reče:

- Nastavniče, kada ne bi bilo nekoga ko u ovaj aparat stavlja vodu i ostale stvari, on ne bi mogao ništa dati.

Nastavnik Jusuf:

- Tačno. Svi ste doista razumjeli neverbalnu komunikaciju jezikom štanja. Profesorica koja je maloprije održala izlaganje rekla je: „Vidjeti da nešto što zahtijeva znanje čini neko ko je neuk, jeste situacija koja nas potiče na razmišljanje.“ Sada i mi želimo ugasiti svoju žeđ pomoću automata. Može li ova neživa mašina biti ta koja nam daje vodu i čini da se lakše osjećamo? Može li ova mašina bez osjećaja znati da mi želimo pojesti nešto ukusno? Naravno da ne. Zar onda ne bismo mi trebali istražiti razloge takvog štanja? Nije li ista situacija i sa zemljom? Odakle će zemlja znati da smo mi gladni? Mogu li zemlja ili voda, dajući nam pšenicu, znati da ćemo se mi zasititi i biti sretni zbog toga?

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Učenici svi uglas rekoše:

- Naravno da ne mogu znati, jer nemaju takvu sposobnost.
- Tačno, oni su samo posrednici koji posreduju u dolasku blagodati iz riznice milosti našeg Gospodara... Allah, svake godine u proljeće, iz Svoje riznice milosti šalje blagodati. Granje, koje je zimi potpuno ogoljeno, u proljeće se obaspe plodovima. To se ponavlja svake godine. Jer Allahova riznica milosti je neiscrpna. Kada ne bi postojao neko ko puni taj automat, on sam ne bi mogao ništa dati.

Rejan reče:

- Naštavniče, da li su i bankomati sa kojih uzimamo novac takvi?
- Da, i oni su takvi. Nijedan bankomat ne može znati da vam je potreban novac. Neracionalna stvorenja bez osjećaja ne mogu poznavati potrebe drugih. Kada ne bi bilo osobe koja puni bankomat novcem, da li bi vam on mogao dati novac?

Ne postoji slika bez slikara

Pauza je završila. Učenici zauzeše mjesta u sali. Voditelj ponovo izađe na pozornicu te na govornicu pozva profesora likovnih umjetnosti. Profesor, koji je, čini se, imao pedesetak godina, uz aplauz izađe na pozornicu, te započe svoje obraćanje. Rekao je da govor neće održati za govornicom već da će, lagano, hodati pozornicom i govoriti. Također, na velikom ekranu na pozornici projektovana je jedna slika.

Na tom ekranu bila je jedna uljana slika. Na ovoj slici nalazili su se leptiri različitih boja koji su letjeli iznad cvijeća. Profesor likovne umjetnosti reče: „Želim pozvati jednog učenika, dobrovoljca, na pozornicu. Želio bih da s njim prokomentarišem ovu sliku.“ Rejjan, najbolja slikarka

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

u razredu, odmah podiže dva prsta. S profesorom se pogleda oči u oči. Profesor je još jednom pozva da izađe. Rejjan je bila uzbuđena. Baviti se slikanjem je odlično, ali sada se pitala kako će uspjeti da tumači sliku sa jednim univerzitetskim profesorom? Sa tim mislima u glavi, brzo se kretala prema pozornici. Konačno je stigla do profesora. Profesor joj je prvo čestitao na samopouzdanju. Nakon toga je upita za ime i zamoli da bude opuštena.

- Da, Rejjan, sada ćemo zajedno procijeniti vrijednost ove lijepo slike. Šta nam govori ta slika? Protumačimo je zajedno.

- Dobro, pokušat ću to uraditi. Vidim leptire naslikane na platnu. Svaki od leptira je veoma lijep, drugačiji i sa izuzetnom kreacijom. U pozadini se nalaze vedro nebo, šareno cvijeće i drveće. Leptiri lepršaju. Tu je i paleta za boje. Na njoj vidim različite boje i kištove različitih veličina.

- Tvoj opis je veoma lijep, Rejjan. Misliš li da ova slika može nastati sama od sebe?

- Nee. Zar je moguće tako nešto?! Ovu lijepu sliku može naslikati samo neki talentovan slikar. Osim toga, slikar je stavio svoj potpis na dnu slike.

- Tačno. Nalazi se potpis s imenom umjetnika. Naravno da je ovu sliku naslikao jedan slikar, jer nijedna slika ne može nastati bez slikara kao što nijedan kip ne može nastati sama od sebe. Ova prekrasna slika nastala je kao rezultat osjećaja i sposobnosti jednog talentovanog slikara. Draga Rejjan, želim da te upitam još nešto. Da li smatraš da su nasumičnom kretnjom kišta mogli nastati ovako lijepi leptiri?

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

- Ne, to je nemoguće!
- Zašto?
- Zato što od nasumično nanešenih boja ne može nastati pravilan oblik. Također, boje ne posjeduju talenat da same naslikaju ovakvu sliku.
- Čestitam ti! Veoma lijepo si to rekla. Nežive boje koje su ovdje korištene ne mogu biti slikari ove slike. Čak ni kišt korišten za slikanje slike ne posjeduje sposobnosti slikara. Na kraju, ni platno za slikanje ne može biti slikar.

Profesor likovne umjetnosti, ovaj put okrećući se prema publici u sali, nastavi obraćanje:

- Prijatelji, ako dozvolite, prvo vam želim nešto priznati.

Ljudi u sali su bili zaintrigirani. Posebno je Rejjan bila radoznala.

Profesor nastavi:

- I ja ponekada slikam leptire. Uzmem model leptira i gledam u njega. Analiziram ga, a zatim počnem slikati. Slikanje

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

započinjem od prvog krila. Međutim, kada pređem na slikanje drugog krila moram biti pažljiviji.

Rejan znatiželjno upita:

- Zašto ste pažljiviji dok crtate drugo krilo?

Profesor s osmijehom odgovori:

- Zato što kada crtam drugo krilo leptira, crtam ga mjereći i gledajući prethodno krilo. To zahtijeva pažljivost i detaljnost, jer oba krila imaju istu simetriju, savršen red i divnu mjeru.

Dok je profesor likovne umjetnosti ovo pričao, slikarka Rejan, oslanjajući se na svoje iskustvo bavljenja slikarstvom, klimajući glavom je potvrđivala profesorove riječi.

Subjektat nije objekat

Profesor likovne umjetnosti zahvali se Rejjan i zamoli je da se vrati na svoje mjesto.

- Da, cijenjeni prijatelji, svi smo vidjeli da slika ne može biti bez slikara! Jer kada analiziramo nastanak slike, pred nama vidimo sliku i subjekat koji je napravio tu sliku. Slika je objekat, odnosno predmet na kojem se obavlja proces, dok je slikar subjekat. Drugim riječima, to je osoba koja crta, boji, mjeri i posjeduje određene izvanredne osobine. Slikar može postojati bez slike, ali slika nikada ne može nastati bez slikara. Vrlo važno je shvatiti da subjekat nije objekat. Odnosno, subjekat i objekat nisu, uopće, ista vrsta. Subjektat treba da posjeduje natprosječne osobine. Slikar, da bi izmjerio i nacrtao sliku, treba da ima i da primijeni mnoga znanja kao što je znanje o svjetlu, perspektivama, trodimenzionalnoj perspektivi i harmoniji boja.

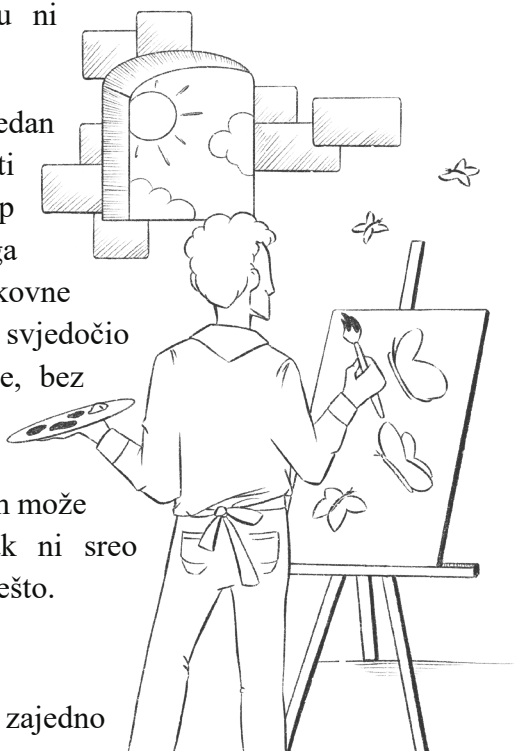
OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Ove osobine ne posjeduju ni slika, ni kišt niti boje.

Ista je stvar i sa kipom. Jedan obični kip ne može nastati sam od sebe. Nijedan kip ne može napraviti samoga sebe. Ja sam profesor likovne umjetnosti. Do danas nisam svjedočio da su boje i četkice same, bez živog slikara sa zdravim razumom, napravile sliku. Nisam susreo čekić koji sam može oblikovati kip. Nisam čak ni sreo nikoga ko je doživio tako nešto.

Profesor zatim nastavi:

- Hajde sada da svi zajedno razmislimo o jednom pravom leptiru. Da, pravi leptir leti, diše, ima respiratorni sistem, pokreće krila, lepršav je. Ima cirkulatorni sistem koji pumpa krv i pomaže mu da neprestano maše krilima. Također, da bi rastao i razvijao se potreban mu je probavni sistem. Potrebni su mu mnogi sistemi i organi da bi mogao da se kreće i održava vitalnost. Posebno su mu ti sistemi i organi potrebni prilikom uspostavljanja komunikacije sa svijetom i potrage za svojom opskrbom. Čak i beživotni crtež leptira na papiru može biti naslikan samo od strane jednog stručnjaka, zar ne? Ako je tako, kako je onda moguće zamisliti da jedan živ, pun života leptir nastane bez Stvoritelja?

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Odgovor na ovo pitanje će vam dati jedan moj prijatelj sa Odsjeka za prirodne nauke. Želim da prepustim riječ njemu. Zahvaljujem vam se na pažljivom slušanju. Želim vam puno zdravlja i sreće!

Voditelj se ponovo pojavi na pozornici. Profesoru likovne umjetnosti se zahvali na tako lijepom izlaganju, te na govornicu pozva profesora prirodnih nauka koji je bio star, ali energičan. Nakon što je pozdravio publiku, na ekran je projektovao jedan tekst. Na ekranu je pisalo nešto što je bilo teško razumjeti.

!Rotsjam nabertop ej aritpel žetrc az i kač

Profesor upita publiku:

- „Šta mislite da ovdje piše?“. Svi su gledali u tekst, međutim niko nije davao odgovor. Odjednom jedan učenik iz druge škole iz prednjih redova reče: „Ja sam riješio!“ Profesor prirodnih nauka mu reče: „Izvoli, dijete moje!“.

Učenik:

- Professore, ovdje piše: „Čak i za crtež leptira je potreban majstor!“. Doista je to bilo napisano. Profesor čestita tom učeniku i nastavi svoje obraćanje:

- Napisao sam ovu rečenicu unazad da bi privukao vašu pažnju. Bravo, odmah ste je riješili. Djeco, želim nastaviti sa temom tamo gdje je moj prijatelj šao. Leptiri se prema nauci dijele na dvije vrste: dnevni i noćni leptiri. Jeste li znali da postoji oko sto pedeset hiljada vrsta leptira? Na primjer, dnevnim leptirima potrebno je Sunce da bi pronašli put i smjer. Svi leptiri imaju neke veze sa zakonom gravitacije da bi mogli slobodno letjeti. Imaju zanimljivu bliskost sa cvijećem

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

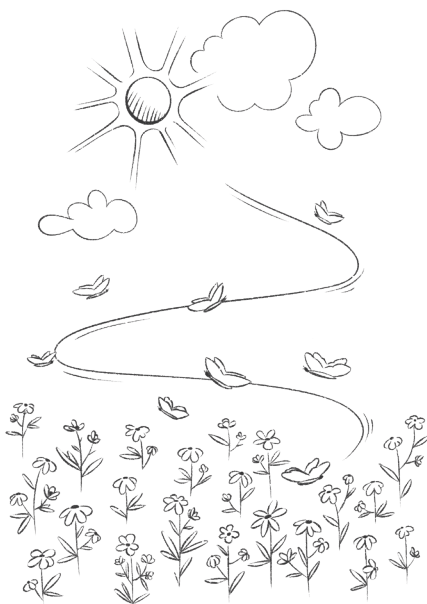
i polenom. Leptiri, koji većinom žive jedan do dva mjeseca, nigdje ne pohađaju časove letenja. Njihov let je savršen bez da poznaju zakone letenja. Njihovo čula sluha i njuha je veoma osjetljivo i zapanjujuće, posebno kod noćnih leptira. Neke vrste mogu da osjete miris drugog leptira udaljenog 5 km.

Da, dragi prijatelji, Onaj ko pravi i stvara leptira mora imati osobine koje smo maloprije nabrojali. Prvenstveno, mora poznavati sve sredine u kojima živi leptir i koje su vezane za njega. U skladu s tim će ga napraviti, jer leptir mora moći živjeti u tom sistemu, u toj sredini. Treba da zna odnos između Sunca i leptira, leptira i gravitacije. Neko ko ne zna sve ovo ne može biti Vlasnik niti Stvoritelj leptira.

Cijenjeni prijatelji, stvorenja kao što su leptiri i muhe nisu stvoreni kao jedinke. Toliko mnogo ih je stvoreno da im ne znamo broj. Bez obzira na njihov broj, svakog leptira odlikuje ista ljepota i savršenost. Svaki leptir je poput umjetničkog djela.

Sve je međusobno povezano!

Da bi leptir mogao živjeti, hraniti se i letjeti, sve što mu je potrebno treba da mu bude i dostupno. Možemo kazati i da je leptir u vlasništvu Onoga koji posjeduje i Sunce. Onaj koji ne posjeduje Sunce ne može osigurati leptiru sposobnost vida, jer leptiru je potrebno Sunce. Riječ je o jednom integritetu u svemiru u kojem je sve međusobno povezano. Sposobnost jednog živog bića da vidi, leti ili preživi vezano je za mnoge faktore. Onaj koji ne zna ove faktore ne može ni stvoriti tog leptira. Onaj koji stvara leptira treba da stvori i sve ono što mu je potrebno za život. Onaj koji je stvorio oko leptira, taj je stvorio i Sunčev sistem, jer u svemiru je sve međusobno povezano.

Ne može dati život onaj ko nije živ!

Želim ovo malo detaljnije objasniti. Na primjer, na jednom lepršavom leptiru najupečatljivija osobina koja se zapaža je život. Život je jedna izvanredna osobina. Smatram da onaj koji može dati jednu ovakvu osobinu, i sam mora imati savršene osobine. Prema tome, da bi nastalo nešto živo, i davalac tog života mora biti živ. Kako će drugome dati život onaj koji nije živ? Dakle, leptire ne mogu stvoriti voda, zemlja, zrak ili Sunce koji su bez života.

Draga djeco, onaj koji je dao leptiru i drugim bićima oči, mora biti i Vlasnik Sunca, jer ako nema Sunca, oko nema svoju funkciju. Onaj koji je leptiru dao slušni sistem, mora biti i Stvoritelj zvuka. Čemu služi uho ako nema zvuka? Iz tog razloga, Allah, koji živim bićima daje čulo vida, i sam

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

vidi. Da li bi naš Gospodar, koji je svakom živom biću dao slušni sistem, mogao dati ovo svojstvo da i sam ne čuje? Da li je moguće zamisliti da Allah, koji čini da sva živa bića međusobno razgovaraju, ne zna govoriti?

Nakon aplauza, voditelj ponovo izađe na pozornicu, te ponudi publici sljedeći prijedlog:

- Cijenjeni prijatelji! Malo ste se umorili, a teme su veoma zanimljive. Maloprije je profesor govorio o jeziku štanja pomoću kojeg razumijem da bi nam svima trebala kraća pauza da bismo pažljivije mogli pratiti predavanja. Imat ćemo pauzu od 30 minuta. U foajeju ćemo se počastiti čajem i poslasticima.

Gdje je puno baba, kilava su djeca!

U foajeju su bili ponuđeni čaj i suhi kolači. Učenici su sa naštavnikom Jusufom sjeli na stolice predviđene za odmor i predah. Pažnju su im privukli veliki akvarijumi smješteni u foajeju. Otišli su do jednog akvarijuma i malo ga analizirali. Doista su divno izgledali. Unutra su bile zelene alge i ribe različitih boja. Unutar vode i na površini su se stalno pojavljivali mjehurići zraka.

Naštavnik Jusuf:

- Da li neko kod kuće ima akvarijum i ribice?

Betul se javi:

- Imamo mi, naštavniče.

- Da li je teško brinuti se za njih?

- Da, naštavniče. Ponekad je teško, ali moj otac vodi brigu o njima. Ja mu pomažem. To je veoma zabavna aktivnost.

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

- Možeš li nam ispričati kako se tvoj otac brine za njih?
- Naštavniče, u akvarijumu postoje veoma važni balans. Moj otac često zna kazati: „Život je jedan balans.“ Na primjer, u akvarijumu radi električni motor za kisik, koji pumpa čist kisik u vodu. Količina kisika ne smije biti ni veća ni manja od dozvoljenog. Mora postojati balans. Jednom smo otišli na odmor. Motor za zrak se pokvario i ribice su ostale bez kisika. Izgubili smo sve naše ribice. Također, i čistoća akvarijuma je veoma važna. Vodu čistimo konstantnim filtriranjem kroz električni filter. Ostaci ribica zagađuju vodu. U prljavoj vodi ribice se ne mogu razvijati, te se razbole. Iz tog razloga, uzimamo ribice čistače koje se hrane prljavštinom akvarijuma, te na taj način ga čiste.

Između ostalog, moj baba ne želi da se neka druga osoba miješa da se ne bi pokvarili balans i red u akvarijumu. Neću nikada zaboraviti kada nam je u goste došao jedan rođak. Bez znanja mog oca, ribicama je dao previše neadekvatne hrane, te su se ribice razboljele. Tada nam je baba objasnio šta znači sljedeća poslovice: „Gdje je puno baba, kilava su djeca!“

Naštavnik Jusuf:

- Baš kao što si kazala Betul, nije lahko odražavati akvarijum.

Betul:

- Naštavniče, to nije sve. Mi odvojeno hranimo tek rođene ribice i one veće. Također, balans svjetlosti u akvarijumu je veoma važan. Svjetlosti treba biti dovoljno da bi se ribice osjećale ugodno.

Naštavnik Jusuf:

- Doista taj posao zahtijeva pažnju i brigu. Kolika je veličina akvarijuma u vašoj kući? Da li je veličine jedne sobe?

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Betul:

- Ne, nastavnice, nije toliko velik. Dužina je jedan i po metar, a širina sedamdeset centimetara.

Nastavnik Jusuf:

- Vidite prijatelji, koliko je samo brige potrebno za održavanje jednog malog akvarijuma. Zahtijeva redovnu brigu. Potrebe ribica moraju biti zadovoljene na vrijeme. Ako se neko drugi miješa u taj posao, red u akvarijumu se pokvari.

Razmislimo sada o tome ko vodi brigu o ribama u potocima, jezerima, rijekama, morima, okeanima? Ko tamo održava balans kisika? Ko upravlja i hrani ribe i ostala vodena stvorenja? Ko održava čistoću?

Na primjer, razmislimo o morskim stvorenjima koji u običnom pijesku i običnoj vodi pronalaze opskrbu bez poteškoća. Ravnoteža živih bića u moru se ne kviri iako neke ribe izlegu milione jaja. Ko uspostavlja ovu savršenu ravnotežu i ko je održava nakon što se ona uspostavi?

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Draga djeco, hajde da razmislimo! Iako se naša planeta vrlo brzo okreće u svemiru, mora i okeani ne preplavljavaju kopno. Održava se jedan savršen red. Poštovanje i održivost tako savršenog reda dokaz je da te poslove vodi jedna ruka. Ako bi postojao još jedan, drugi stvoritelj, poslovi bi se izmiješali, a red pokvario. Jer ako se puno ruku umiješa u jedan posao, taj posao nije valjan. Savršeni poredak u morima, održavanje reda i brigu o stvorenjima unutar njih jedino je moguće pripisati moći Gospodara i Njegovom beskrajnome znanju.

Učenici su pijuckali čaj slušajući kazivanje nastavnika Jusufa.

Gost iznenađenja

Pauza je brzo završila. Svi učenici su se vratili u salu i tiho su sjeli na svoja mjesta. Bilo su još radoznaliji i zainteresovaniji za izlaganje novog govornika. Voditelj je najavio dr. Jusufa, koji je doktorirao islamske nauke na Univerzitetu za islamske i druge nauke u Istanbulu. Posljednji govornik je, zaista, bio iznenađenje. Učenici su se prijatno iznenadili i obradovali. Učenici nisu znali za ovu stranu svog profesora. Vrijedilo je vidjeti radost kod svih njih kada je njihov nastavnik izašao na govornicu. Svi su bili ponosni na njega. Radosno su pogledali jedni u druge, zatim su aplaudirali i pretvorivši se u uho, počeli su slušati nastavnika Jusufa.

Nastavnik Jusuf:

- Dragi učenici i poštovani profesori, želio bih ukratko i sažeto s vama podijeliti četiri od ukupno šest stubova imana. Poslanik, a.s. je ovih šest imanskih šarta objasnio sljedećom rečenicom: „Iman je da vjeruješ u Allaha, Njegove meleke, Njegove knjige, Njegove poslanike, Sudnji dan i da vjeruješ

u sudbinu, odnosno da sve što biva, biva sa Allahovom dž.š. voljom i određenjem.“ Sada, želim ukratko da objasnim šest imanskih šarta kako su pobrojani u dovi (Amentu billahi).

Svaka pjesma ogledalo je svog pjesnika

Draga djeco, vjerovati u Allaha znači vjerovati da Allah, koji je sve iz ničega stvorio, postoji, da je Jedan i da nema druga. Sve u Univerzumu je dokaz Allahovog postojanja. Baš kao što je jedno umjetničko djelo dokaz postojanja umjetnika koji ga je napravio, tako je i sve u svemiru dokaz Allahovog postojanja koji je Tvorac svega stvorenoga. Baš kao što je nemoguće zamisliti pjesmu bez pjesnika, zgradu bez arhitekta, tako je nemoguće zamisliti i svemir bez Tvorca. S druge strane, red, tj. odsustvo nereda u svemiru dokazi su Allahove jednoće. Savršen red i pravilnost su jasno vidljivi. Počevši od atoma do zvijezda u svemiru, sve jasno pokazuje da je Allah jedan i da nema druga. Tamo gdje je red, tu je i jedinstvo. Kada bi postojala dva sultana u jednoj državi, dva upravitelja u jednom gradu, dva direktora u jednoj školi, došlo bi do nereda u poslovima te države, tog grada, te škole. Na primjer, kako bi bilo da u vašoj školi imaju dva direktora? Zar stvari ne bi izmakle kontroli? Ako bi jedan od njih bio protiv odluke drugoga, zar ne bi došlo do nesuglasica?

Ako ne (možemo da) vidimo meleke, to ne znači da ne postoje

- Cijenjeni prijatelji, želim vam postaviti jedno pitanje. Da li među vama ima neko ko je išao u Australiju? Ako ima, neka podigne ruku! Nijedna ruka u sali nije bila podignuta. Dobro, da li na planeti Zemlji postoji kontinent koji se zove Australija?

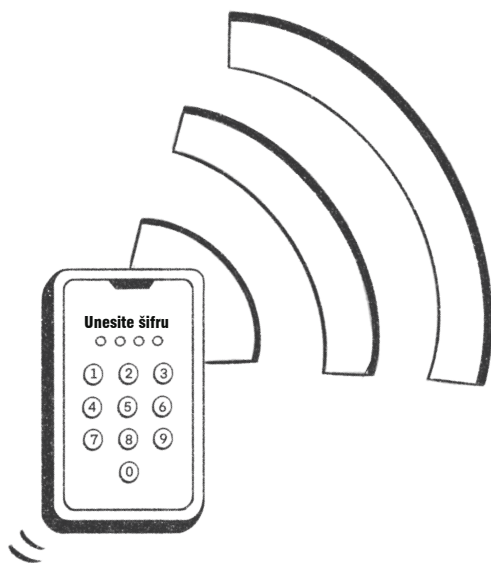
Svi rekoše: „Da, postoji.“

Nastavnik Jusuf:

- Dragi učenici, meleki žive u drugačijoj dimenziji nego ljudi. Duhovni svijet u kojem žive meleki je drugačiji od našeg svijeta. Iako nismo išli u Australiju i nismo vidjeli ljude koji tamo žive, nemamo nikakve sumnje da ti ljudi postoje. Baš kao što je za sve nas dovoljno jak dokaz da oni postoje to što je jedan čovjek otišao tamo i susreo se s njima, tako i mi saznajemo za postojanje meleka iz svih vjera koje je Allah poslao, od poslanika koji su ih vidjeli i iz svetih knjiga koje je poslao naš Gospodar.

Cijenjeni prijatelji, meleki su svjesna bića koja se ne mogu vidjeti okom. Stvorena su od nura (svjetlosti). Imaju različita zaduženja koja im je dao naš Gospodar. Međutim, njihova nevidljivost ne znači da oni ne postoje, jer bez sumnje prihvatamo postojanje mnogih stvari koje ne možemo vidjeti svojim očima. Primjer su neki mikroorganizmi koji se mogu vidjeti samo pod mikroskopom. Postoje neke planete i zvijezde koje se samo teleskopom mogu vidjeti. Iako ih ne vidimo, mi ih prihvatamo vjerujući naučnicima i stručnjacima ove oblasti. Tako i poslanici, kao stručnjaci na polju duhovnosti i pouzdani izaslanici našeg Gospodara, kažu: „Meleki postoje i stvarni su, mi smo ih vidjeli.“ Na taj način su i oni dokaz koji jača naše vjerovanje.

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

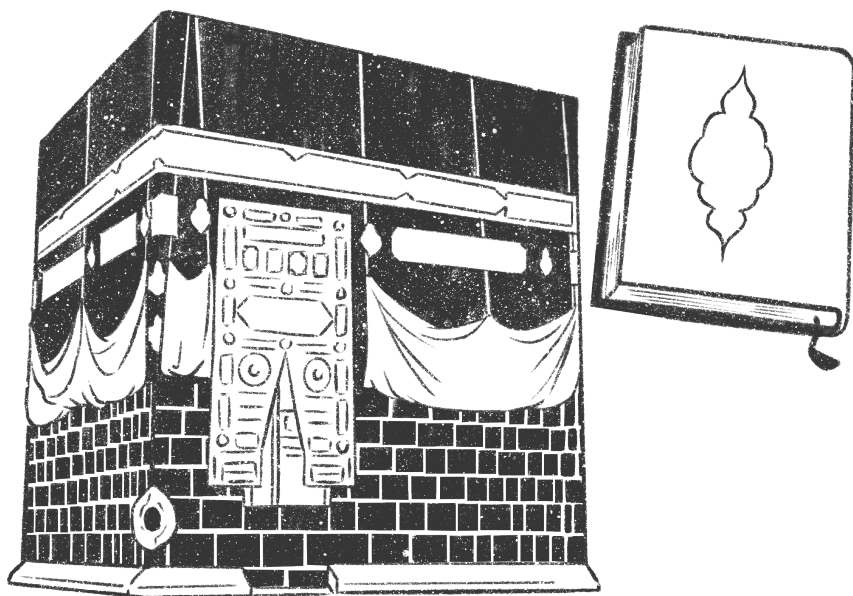
To što meleke ne vidimo svojim očima, ne znači da trebamo sumnjati u njihovo postojanje. Jer postoji toliko stvari u čije postojanje nemamo nimalo sumnje iako ih ne vidimo. Na primjer, elektromagnetne talase našeg mobilnog telefona ne vidimo svojim očima, ali čvrsto prihvatamo njihovo postojanje. U zraku postoji mnogo stvari kao što su radio talasi, zvučni talasi, televizijski talasi. Međutim, mi i njih ne možemo vidjeti. To što ih ne možemo vidjeti ne znači da ne postoje.

Draga djeco, to što ne možemo vidjeti meleke znači da nam oni „za sada nisu prikazani“ u ovom svijetu iskušenja. Između ostalog, to znači i da mi na ovom svijetu nismo odgovarajuće građe da bismo ih vidjeli.

Cijenjeni prijatelji, sada bih nešto kazao o vjerovanju u knjige. Da bi nam pokazao pravi put i podučio nas pravilima koja će nam donijeti sreću na dunjaluku i ahiretu, Allah nam je poslao poslanike. Poslanici su izaslanici koji objašnjavaju i

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

izvještavaju ljude o pitanjima čiji odgovor ne mogu dokučiti vlastitim umom. Naš Gospodar je nekim svojim izaslanicima dostavio kitabe (knjige) i suhufe (spise). Oštali poslanici, kojima nisu dati kitabi i suhufi, svoju su dužnost izvršavali prema kitabu i suhufu prethodnog poslanika.

Četiri su velika kitaba. Oni su objavljeni sljedećim poslanicima: Tevrat je objavljen Musa, a.s., Zebur je objavljen Davudu, a.s., Indžil je objavljen Isa, a.s., i Časni Kur'an je objavljen Muhammedu, s.a.v.s. Prve tri knjige nisu oštale u obliku u kojem ih je Allah objavio, već su ih vremenom ljudi promijenili i iskrivili za svoje ovosvjetske interese. Ove knjige izgubile su svoju valjanost. Međutim, naša sveta knjiga, Časni Kur'an, od dana kada je objavljena Poslaniku, s.a.v.s., do danas, oštala je nepromijenjena. Kao što je naš Gospodar obećao, Časni Kur'an će oštati neiskriviljen do Sudnjega dana.

Čovječanstvu su potrebni poslanici

Cijenjeni prijatelji, poslanici su osobe koje je Allah odabrao među ljudima i poslao da budu vodiči, uzori koji će se uzimati kao primjer. Historija poslanika počinje sa prvim čovjeko, hz. Ademom, koji je ujedno i prvi poslanik. Kao što je ljudima potreban učitelj koji će ih podučiti stvarima koje ne znaju, tako su im potrebni i poslanici koji će ih podučiti stvarima kao što su iman, ibadet, ahlak.

Draga djeco, u univerzumu nije ništa bez svrhe, jer je univerzum djelo Onoga koji je Vlasnik beskrajne mudrošći. Poslanici su izaslanici koji predstavljaju i obavještavaju ljude o Allahu kroz djela koja je stvorio. Naš Gospodar je preko poslanika obavijestio ljude i druga bića zašto su stvoreni i šta od njih zahtijeva. Ti poslanici su svojim načinom života bili primjeri ljudima po pitanju stvari koje je Allah preko njih obznanio ljudima, a to su ibadet, moral i društveni život.

Da bismo bili zdravi i da bismo mogli liječiti fizičke bolesti, nama su potrebni doktori. Na isti način imamo potrebu i za poslanicima, duhovnim doktorima koji liječe kako naše materijalne i duhovne, tako i naše lične i društvene probleme.

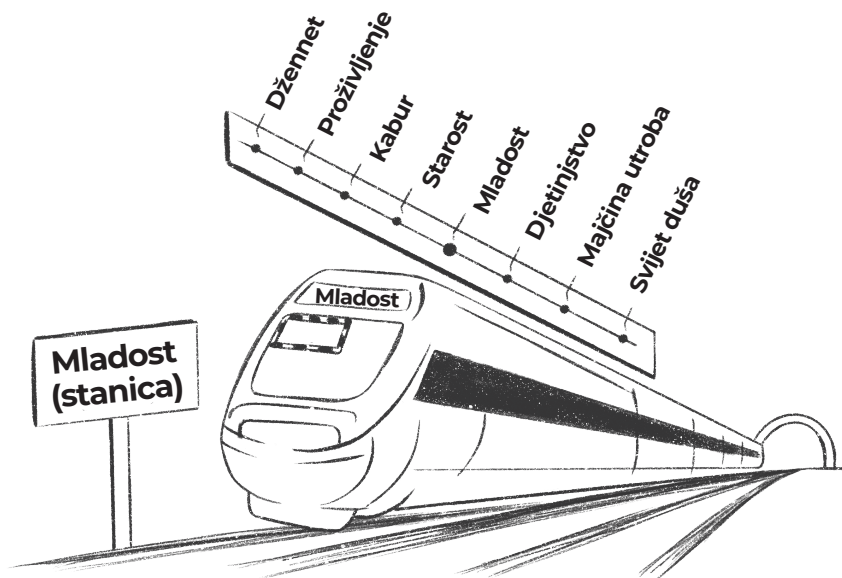
Poslanici objašnjavaju svrhu čovjeka na ovom svijetu, podučavaju ljude istinama koje im je Allah objavio. Samo od poslanika možemo naučiti koje je značenje postojanja čovjeka na ovom svijetu i koja je svrha njegovog stvaranja. Poslanici podučavaju čovječanstvo šta i na koji način treba nešto činiti, s posebnim osvrtom na razlog činjenja neke stvari. Ovi blagoslovljeni izaslanici od Boga nam prenose vijesti o tome šta možemo dobiti ako uradimo ono što treba, a šta, u suprotnom, možemo izgubiti ako ne poštujemo kako treba.

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Poslanici su izaslanici koje je naš Gospodar izabrao među ljudima. Uzvišeni Allah putem vahja (objave) razgovara sa poslanicima. Allah je svojim izaslanicima, da bi dokazao da su oni poslanici, dao mudžize (čuda). Mudžize su nadnaravne stvari koje su date poslanicima, a koje običan čovjek nije mogao uraditi. Na primjer, neke od mudžiza su: vatra nije spržila Ibrahima, a.s., štap Musa, a.s., pretvorio se u zmiju; na jedan znak pršta našeg Poslanika Muhammeda, s.a.v.s., desilo se raspolučivanje Mjeseca na dva dijela; voda je potekla između njegovih prstiju. U vezi s ovom temom ne trebamo zaboraviti da je Allah taj koji daje mudžize.

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Ahiretski život je istina!

Draga djeco! Vjerovati u ahiret znači vjerovati u vječni svijet koji će početi nakon Sudnjeg dana.

Ovaj naš svijet je mjesto iskušenja. Čovjek je poslat na svijet da bi obavio svoj zadatak. Život na dunjaluku (ovom svijetu) je samo kratka stanica jednog dugog putovanja. Čovjek je putnik. Putuje iz svijeta duša u majčinu utrobu, iz djetinjstva u mladost, iz mladosti u starost, iz starosti u kabur, iz kaburskog života na mjesto ponovnog oživljenja, te odatle u vječni Džennet. Na ovom putovanju život na ovom svijetu je veoma važan. Kako ćemo živjeti naš vječni život određujemo svojim djelima na dunjaluku, jer je dunjaluk ahiretska njiva. Ono što čovjek ovdje posije, na ahiretu će požnjati. Kao što radimo za naš život na dunjaluku tako treba da radimo i za naš vječni život na ahiretu. Zar i jedna obična država na ovom svijetu ne nagrađuje one koji poštuju zakone i ne kažnjava one koji se

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

pobune? Naravno da je tako. To je propisano zakonom. Tako će i naš Gospodar onima koji vjeruju u Njega dati Džennet kao nagradu. Oni koji se ne pokoravaju Allahu, ne slijede našeg Poslanika, s.a.v.s. i ne prihvataju ono što je on donio, dobit će zasluženu kaznu.

Drugo stvaranje lakše je od prvog

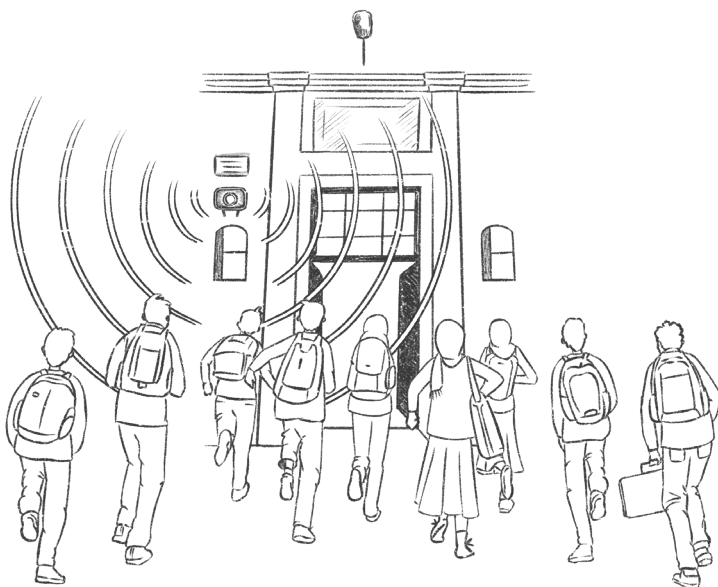
Naš Gospodar će nakon smrti ponovo oživjeti ljude u njihovim tijelima. To je za Njega veoma lahko jer je on s lahkoćom iz ničega sve stvorio. Drugo stvaranje lakše je od prvog. Bilo bi besmisleno da smo svjesni prvog stvaranja i prihvatamo ga, a da za drugo stvaranje kažemo da je teško. Ovu temu možete bolje razumjeti kroz sljedeći primjer:

Na primjer, vidimo kako je jedan direktor prvog dana škole s lahkoćom učenike rasporedio u razrede, odredio njihove nastavnike i mješta gdje će sjediti u učionici. Objavio je raspored časova i časovi su počeli. Zatim se začulo zvono za odmor. Na odmoru su se učenici razišli na sve strane izbrisati. Sada, može li neko, uprkos tome što je vidio da je direktor prvi put s lahkoćom uveo red, reći „Direktor škole jednim zvukom zvona ne može ponovo skupiti učenike u razrede. Ja neću vjerovati u to ako ne vidim svojim očima!“? Naravno da ne može reći. Zar ne bi bio smiješan ako bi to rekao?

Da, direktor je uspostavio red u školi kada ga nije bilo i nastavlja ga održavati. Direktoru koji ovo može lahko uraditi, mnogo je lakše da jednim zvukom zvona ponovo skupi učenike koji su se ranije upoznali, čija su mješta određena i čiji je red ranije uspostavljen.

Baš poput ovoga, nakon Sudnjeg dana, čovjekovo drugo

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

proživljenje će biti lakše od prvoga. Ćelije i organi našeg tijela, tokom života na ovom svijetu se se upoznali i zajedno djelovali. Nakon smrti, ćelije će se razići da bi se odmorile. Naš Gospodar, na dan proživljenja, tjelesne ćelije koje su se razišle na različita mjesta i koje liče na učenike jedne škole, skupit će zvukom hz. Israfilovog roga. To Allahu nije nimalo teško. Sve ćelije će se ponovo skupiti u tijela u kojima su služile dok su bile na Zemlji. Zatim će čovjek polagati račun pred Allahom za sva djela koja je činio na ovom prolaznom svijetu.

Dakle, kada se koristimo razumom i logikom, možemo shvatiti da je stvoriti nešto drugi put lakše nego li prvi put. U historiji čovječanstva bilo je teško napraviti prve izume kao što su avion, televizor i kompjuter. Kasnije je bilo lahko razbacane dijelove ovih uređaja ponovo skupiti i saštaviti. Allah, koji je prvi put stvorio čovjeka, moćan je da to učini i drugi put.

Ljudi biraju svojom slobodnom voljom

Cijenjena omladino, znanje našeg Gospodara je beskrajno. Allah savršeno sve zna. Njemu vrijeme i mjesto ne predstavljaju problem. Sudbina (kader) znači da Allah, svojim beskrajnim znanjem, zna sve što se dešavalo u prošlosti, sve što se sada dešava i sve što će se desiti u budućnosti.

Postoje dvije vrste volje koje utječu na ono što se dešava čovjeku. Prva je Allahova volja kojom On pravedno određuje osobine, visinu, boju, spol, domovinu, nacionalnost, mjesto rođenja i roditelje Svoga roba kojeg će stvoriti. Čovjek nije odgovoran za takve stvari. Cijenjeni prijatelji, druga volja je čovjekova slobodna volja, odnosno sloboda da pravi izbore. Rob, ovom voljom, pravi izbore u stvarima kao što su dobro ili zlo, lijepo ili loše. Čovjek je potpuno slobodan u ovoj volji i nije zarobljenik sudbine. Ako bi čovjek bio zarobljenik sudbine, ne bi mogao biti pohvaljen ili nagrađen za svoja dobra djela niti bi bio kažnjavan za loša djela.

Da, Allah nam je svima dao slobodnu volju. Svi smo svjesni toga. Čovjek čini djela postupajući prema njoj. Budući da nas Gospodar posjeduje beskrajno znanje, On zna koje će izbore čovjek napraviti svojom voljom. Tako je zapisano u sudbini. Pojedinci smatraju da na njih ne pada nikakva odgovornost obzirom da je sudbinom predodređeno koje ćemo odluke i izbore donositi u životu. Međutim, čovjek ne mora živjeti ono što je zapisano sudbinom. Mi našom slobodnom voljom učimo ili ne učimo. Našim izborom se igramo ili ne igramo. Učenik koji vrijeme provodi samo se igrajući, bez da je išta učio, nema pravo da nakon što dobije lošu ocjenu kaže: „Ovo je moja sudbina, šta je tu moja krivica?“.

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Ljudi su odgovorni za posljedice svojih slobodnih izbora. Na primjer, kada čovjek kupuje voće na pijaci, on ga procijeni koristeći svoj um i volju. Ne uzima truhle i zgnječene plodove. Bira one koje želi. Ovaj čin izbora je dokaz naše slobodne volje. U suprotnom, ako vrećicu napunimo nasumično uzetim zgnječenim i truhlim voćem, zar bismo ikoga mogli uvjeriti kada bismo rekli: „Šta da radim, to je moja sudbina!“

Nastavnik Jusuf je završio svoj govor rečenicom: „Zahvaljujem se na pažljivom slušanju.“ Ispraćen aplauzima, sjeo je na svoje mjesto.

Učenici su još jednom, sada još snažnije, aplaudirali svom nastavniku. Program, koji se bližio kraju, bio je veoma plodonosan. Voditelj se zahvalio upravi univerziteta i predavačima na organizaciji ovako lijepog programa.

Kako da čovjek bude bez svrhe kada sve ima svoju svrhu?!

Prorektor Univerziteta za islam i nauku u Istanbulu pozvan je na binu da održi završni govor. Svi učenici su mu aplaudirali. On, vidno uzbuđen, reče:

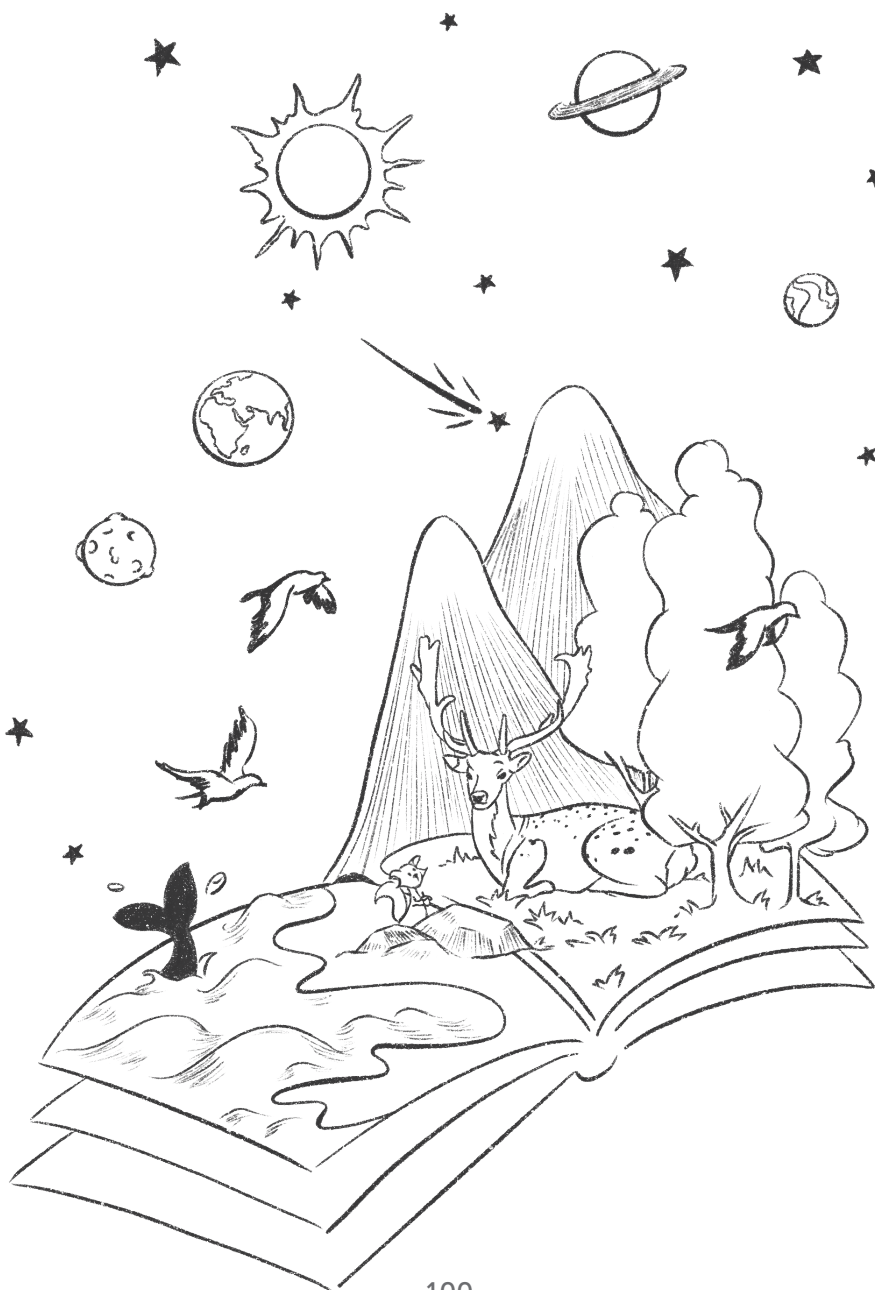
- Dragi učenici, slušali smo veoma korisna izlaganja naših cijenjenih profesora. Svi ste sa zanimanjem pratili program i zahvaljujem vam se na tome. Vi zaslužujete pravi aplauz. Vi ste svjetlo nade našeg naroda. Pozivam sve ovdje prisutne da vama, našim mladima, aplaudiraju.

Sala je neko vrijeme odjekivala aplauzima. Kada su aplauzi završili prorektor reče:

- Dragi učenici, ako vi budete shvatili i živjeli našu lijepu vjeru islam, koja je nada čovječanstva, svijet će biti ljepši. Čovjek, vjernik, koji spozna svog Gospodara, koji zna zašto je poslat na ovaj svijet, predstavlja sretnu okolnost za čovječanstvo. Razmislite o našim uzorima ashabima koje je odgojio naš vodič Poslanik, s.a.v.s. Prije vjerovanja bili su uronjeni u neznanje, nepravdu i zlo. Nakon što su prihvatili islam, odjednom su postali učitelji koji su najciviliziranije narode podučavali ljudskosti i civiliziranosti. Iako su nekada bili toliko okrutni da su svoje kćeri žive zakopavali u zemlju, imanom i islamom podigli su se na takav nivo da su se plašili povrijediti i mrava. U ovo lijepo stanje ih je dovelo svjetlo imana koje je donio naš Poslanik, s.a.v.s.

Cijenjena omladino, sva živa bića imaju svrhu stvaranja. U svemiru, gdje svrhu stvaranja imaju i atom i galaksija, čovjek ne može biti bez svrhe. Životinje poput kokoške, ovce, koze

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

ili svilene bube stvorene su s nekim ciljem. Da li je moguće zamisliti da čovjek, koji se koristi njihovim blagodatima, bude ispunjen besmislom?

Čovječanstvo, koje koristi svilu koju je od zelenog lišta duda istkala mala buba bez ruku, treba da spozna i voli Allaha koji je dao ovu blagodat. Sva živa i neživa bića savršeno obavljaju dužnosti i funkcije koje su im određene. Čovjek, također, mora da ispuni dužnosti i odgovornosti koje mu je Allah dao.

Svi smo poslani na ovaj svijet sa izuzetnom opremom. Rađamo se sa izvanrednim potencijalom i osobinama kao što su inteligencija, svijest, sposobnost posmatranja, znatiželja, divljenje, ljubav. Sve su to osobine koje nas izdižu iznad ostalih živih bića. Činjenica da smo opremljeni tako superiornim sposobnostima pokazuje da se razlikujemo od životinja. I ovo je jasan dokaz da smo poslani na ovaj svijet sa nekom višom svrhom.

Draga djeco, Uzvišeni Allah u prvom ajetu našeg Kur'ana kaže: „Čitaj, u ime Gospodara tvoga, koji stvara.“¹ Tim ajetom nam govori da učenje ne treba biti površno. Mi, šta god da čitamo, treba da čitamo u Njegovo ime i sa stalnim promišljanjem o Njemu.

Eto, kada pogledamo iz ove perspektive, univerzum je poput knjige koja najviše zavređuje da je se čita. Svaka nauka nam pokazuje umjetnost stvaranja i savršenstvo koje je Allah stvorio u svemiru. Zbog toga, kada posmatramo umjetničko djelo ne smijemo zaboraviti i njegovog autora. Našeg Gospodara kojeg ne vidimo trebamo upoznavati posmatrajući

1 Sura al-Aleq, 1. ajet

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Njegova vidljiva djela. U svemu stvorenome treba nastojati da vidimo postojanje, jednoću, milošt, pravednošt, velikodušnošt, kao i sva imena i svojstva našeg Gospodara.

Cijenjena omladino, svima vam upućujem selame, pune ljubavi i poštovanja. Sretni smo što vas imamo! Svoje riječi želim završiti jednom dovom našeg Poslanika, s.a.v.s.: „Gospodaru naš, omili nam iman i uljepšaj ga u srcima našim. Učini nam mrskim nevjerovanje, griješenje i nepokornošt. Uputi nas na pravi put. Na put onih Svojih robova kojima si zadovoljan!“

Svi učenici su na ovu lijepu i bogatu dovu uzvratili riječima: „Amin, amin, po hiljadu puta amin!“ Ovaj završni govor dodatno je uljepšao atmosferu. Učenici su polahko napuštali salu. Neki od njih su govorili „Dobro je da smo došli!“, neki su razgovarali i raspravljali o izlaganjima, a neki su opet uzbuđeno uzvikivali: „I ja želim da studiram na ovom univerzitetu.“ Program je završio, a izlaganja su ošavila duboke tragove u mislima i srcima učenika.

Vjera je naš najveći oslonac

U ponedjeljak su opet došli na čas našavnika Jusufa. Nakon konferencije učenici su još bolje shvatili značaj vjerovanja u Allaha.

Naštavnik Jusuf:

- Dragi prijatelji, svi ste veoma pažljivo pratili konferenciju na koju smo išli za vikend. Vodili ste i bilješke. Svima vam se zahvaljujem. Hvala Bogu, bila je to konferencija na kojoj smo naučili mnogo toga.

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Betul:

- Nastavniče, mi se vama trebamo zahvaliti. Dobro je da ste nas pozvali. Da nisam došla i da sam propustila ovaj program bila bih veoma tužna.

I ostali učenici rekoše: „Da, nastavniče, mnogo vam hvala!“

Nastavnik Jusuf potom upita:

- Djeco, šta vam se najviše urezalo u sjećanje?

Said zatraži riječ:

- Nastavniče, ja sam prvi put bio na jednom univerzitetu. Za mene je bilo značajno iskustvo prisustvovati ovoj konferenciji u velikoj sali i slušati obraćanja univerzitetskih profesora.

Ibrahim se uključi u razgovor:

- Nastavniče, ja sam bio oduševljen temama o kojima se razgovaralo na konferenciji.

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Nastavnik Jusuf:

- A ti, Alija?
- Nastavniče, konferencija je bila izvanredna, ali ne mogu da zaboravim ni lokume koje smo probali u minibusu. Molim vas da nas češće vodite na ovakve konferencije!

To je izazvalo lavinu smijeha.

Nastavnik Jusuf se nasmija i reče:

- Djeco, program je doista bio koristan. Svakom pojedinačno je podigao svijest o različitim temama. Još jednom smo razumjeli vrijednost i značaj imana. To je jedna tako djelotvorna istina da zahvaljujući vjeri, čovjek upoznaje Allaha, Vlasnika svega, i shvata da ništa u svemiru nije slučajno. Spoznaje da

je sve stvoreno umijeće stvaranja našeg Gospodara. Zna da su sva živa bića Allahovi robovi. Čovjeku koji vjeruje u Allahovo postojanje nudi jednu sigurnost. Postojanje Stvoritelja koji ga u svakom trenutku vidi i koji je milostiv za čovjeka predstavlja olakšanje. Budući da zna da i ostala živa i neživa bića imaju

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

svoja zaduženja, ne želi im nauditi. Iman ga usmjerava ka činjenju lijepih i korisnih stvari.

Hasan uze riječ:

- Nastavniče, razgovarao sam sa svojom nanom o programu. Mnogo joj se sviđjelo. Kazivala mi je o snazi koju iman daje čovjeku. „Čovjek sa imanom je jak, hrabar. Mi smo snagom imana pobijedili u Ratu za nezavisnost, u Galipoljskoj bitci i onoj kod Malazgirta.“

Nastavnik Jusuf:

- To što kaže tvoja nana je tačno, Hasane. Iman je naš najveći oslonac. Čovjek sa jakim imanom se oslanja na Allahovu snagu bez obzira šta mu se dešava u životu. Preko svake poteškoće prelazi snagom koju mu daje iman. Šta mogu poteškoće uraditi onome ko vjeruje u Allahovu beskonačnu moć? Musliman jakog imana ne posustaje pred poteškoćama, nego je štrpljiv. Ne može biti pesimišta, ne gubi nadu, ne pada u beznade i očaj. Dobro zna da postoji Gospodar ovog svijeta i svega što se nalazi na njemu. Postupa vjerujući da ga Allah nikada neće samog ostaviti. Za postizanje nekog cilja ili rješavanje nekog problema uradi sve ono što je do njega, a zatim to prepusti Svemogućem Bogu. Mladići, postoji direktna proporcija između vjere i hrabrošti. Sa rastom imana, raste i naša hrabrošt. Kroz historiju su mnoge male zajednice snagom vjere nadvladale velike zajednice. Iman ljudima nudi perspektivu koja kazuje: „Nismo sami, Allah je s nama, ne oduštajmo od traženja rješenja!“ Vjernik zna da čak nijedan lišt, bez Allahove dozvole, neće pašti s grane. Zbog toga su njegovi um, srce, duša i osjećanja mirni. U potpunosti uživa u životu.

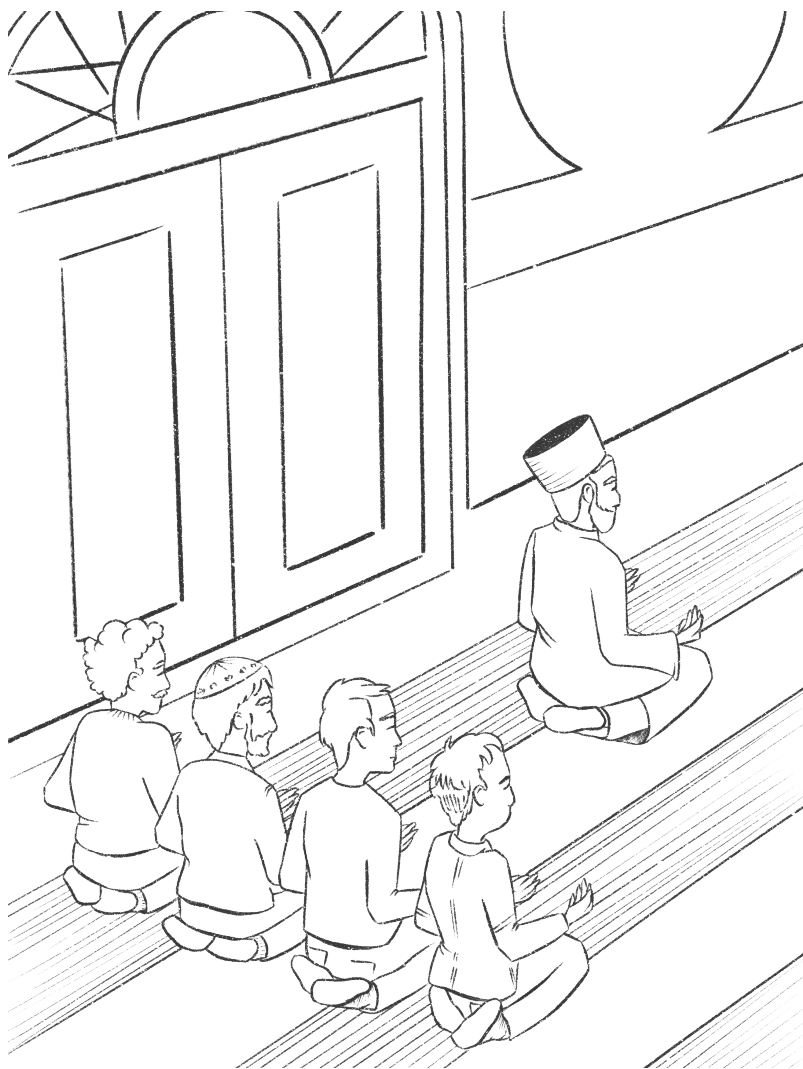
Said uze riječ:

- Nastavniče, zar iman ne omogućava čovjeku da upućuje i dove?

Nastavnik Jusuf, odobravajući glavom, reče:

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

- Tačno, mogućnost činjenja dove je jedna velika prilika. Tu priliku nam osigurava vjerovanje u Allaha. Iman je naše najčvršće utočište. Mi se utječemo beskrajnoj milosti našeg Gospodara kroz svijest koju nam iman daje. Musliman koji

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

zna da se sve dešava Allahovom naredbom, prije svega, traži pomoć od Allaha. Čini dovu svome Gospodaru. Svojim imanom spoznaje da postoji neko ko zna i najskrivenije želje njegovog srca. Budući da je Svemoćan, On uslišava njegovu dovu.

Beskrajna, neiscrpna Allahova riznica milosti jednom vjerniku daje sigurnost i smirenost. Osoba koja vjeruje može upućivati dovu svome Gospodaru u svakom stanju, za svaku želju, u svakom trenutku i na svakom mjestu. Allah nema pomoćnika niti druga, te čovjek sve svoje želje može tražiti od svog Gospodara bez ikakve smetnje i poteškoće. Može se osloniti na Allahovu beskonačnu moć i naći utočište u Njegovoj beskrajnoj milosti. Betul, koja je pažljivo slušala ono što se govorilo, upita: „Nastavniče, nakon konferencije sam osjetila da se moj iman povećao. Željela sam upitati kako mogu ojačati svoj iman?“

Nastavnik Jusuf:

- Da, očekivao sam da postavite ovakvo pitanje. U tom trenutku začulo se zvono. Nastavnik Jusuf s osmijehom reče: „Na hajr! Na sljedećem času ćemo razgovarati o odgovoru na ovo pitanje. Razmislite i istražite na koji način možemo ojačati svoj iman. Želim vam svima ugodan dan. Allahimanet.

Kako mogu ojačati svoj iman?

Došla je srijeda. Kao i uvijek, nastavnik Jusuf je poselamio razred i pitao učenike kako su.

- Prema dogovoru s prošlog časa, razgovarat ćemo o tome kako ojačati svoj iman.

Nesiba:

- Pitala sam svog babu za ovu temu. On je rekao: „Sportisti treniraju, rade, ulažu trud da bi unaprijedili svoje mišiće. Na isti

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

način, mi muslimani moramo biti svjesni šta znači ojačati iman, a potom i raditi na tome. Čovjek što više čita knjige o imanu, što više razmišlja i priča o onome što čita, to mu iman sve više jača. Ako čovjek na sve u svojoj okolini gleda kao na umjetničko djelo, primijetiti će i umjetnika. Željati će da upozna Allaha. Što Ga više bude upoznavao, to će Ga više voljeti, i što Ga više izbrisati bude volio, to će više željeti da Ga upozna. Svako duboko promišljanje (tefekkur) jača čovjekovu imansku vezu sa Allahom.

Ibrahim:

- Nastavniče, i ja sam pitao amidžu Omera. Rekao je da naš iman može ojačati ibadet i robovanje Allahu.

Nastavnik Jusuf:

- Da, tako je. Zahvaljujem vam se svima što ste podijelili svoja razmišljanja. Baš kao što je amidža Omer rekao, još jedan važan način za jačanje imana su ibadeti. Insan koji čini svoje ibadete, ispunjava svoje obaveze, razumije da je cijeli Univerzum Allahovo vlasništvo. Shvata da njegov život nije besmisao. Namaz i ostali ibadeti koje svaki dan redovno obavlja mu pomažu da razumije veličinu i milost Stvoritelja.

Djeco, važna činjenica je i to da čovjek koji čini ibadet shvata da sva živa bića čine ibadet, jer sva stvorenja imaju svoju svrhu stvaranja. Na primjer, ovce su stvorene da daju mlijeko, dok su pčele stvorene da proizvode med. Čovjek koji je stvoren sa osobinama superiornijim od svih drugih bića, definitivno mora imati svoju svrhu stvaranja, a to je obožavati i činiti ibadet Allahu koji je sve stvorio. Nažalost, čovjek koji ne čini svoje ibadete, ne vidi ili ne može da vidi ibadete koje Allahu čine druga živa bića. Naši ibadeti i namazi dižu našu svijest o poštojanju i jednoći Allaha.

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Draga djeco, ibadeti omogućavaju da se iman smjesti i ukorijeni u našim srcima. Ibrahime, na primjer, da imaš jednu mladu sadnicu u ruci i posadiš je u zemlju, ali je nikada ne zalijevaš, da li bi ta sadnica mogla narasti?

Ibrahim:

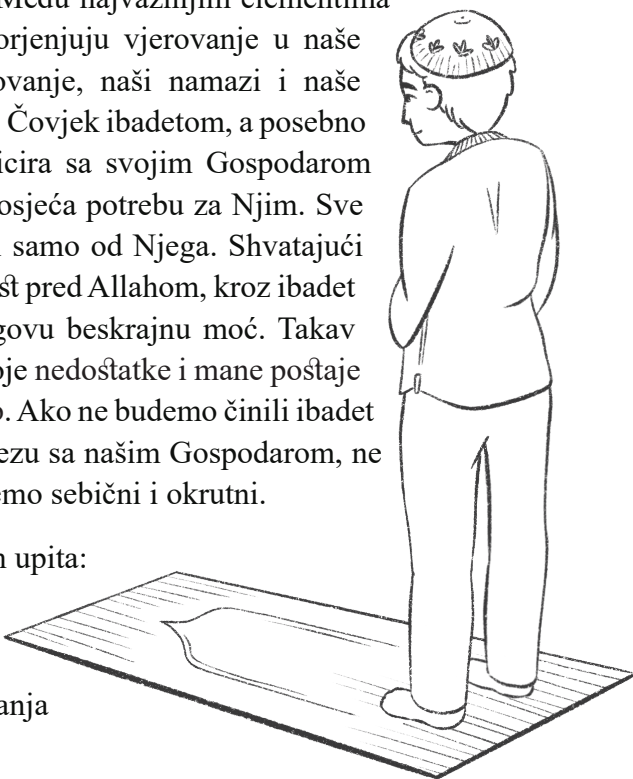
- Ne, nastavnice, ne bi mogla ni rašti niti se razvijati. Osušila bi se.

Nastavnik Jusuf:

- Isto tako, ako ne činimo ibadete, naš iman slabi. Možda neće neštati, ali postaje slabiji. Iz tog razloga je veoma važno da činimo ibadet. Među najvažnijim elementima koji usađuju i ukorjenjuju vjerovanje u naše srce su naše robovanje, naši namazi i naše dove. Draga djeco! Čovjek ibadetom, a posebno namazom, komunicira sa svojim Gospodarom pet puta dnevno i osjeća potrebu za Njim. Sve svoje potrebe traži samo od Njega. Shvatajući svoju bespomoćnost pred Allahom, kroz ibadet se oslanja na Njegovu beskrajnu moć. Takav čovjek, znajući svoje nedostatke i mane postaje iskreni Allahov rob. Ako ne budemo činili ibadet i ako prekinemo vezu sa našim Gospodarom, ne daj Bože, postat ćemo sebični i okrutni.

Nastavnik zatim upita:

- Da li još neko želi da nešto kaže o načinima jačanja našeg imana?

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

Said zatraži riječ:

- Nastavniče, u jednoj knjizi sam pročitao da naš iman može ojačati učenje o životima svih poslanika i ashaba, a posebno o životu našeg voljenog Poslanika, s.a.v.s., te istraživanje načina na koji su se oni borili sa poteškoćama.

Nastavnik Jusuf:

- Odlično! To je dobar odgovor. Ljudi su na ovaj svijet poslani s jednim svetim ciljem. Poslanici su ljudima najvažniji vodiči. Životi svih poslanika i evlija koji su živjeli prije nas, koji su u potpunosti ispunjavali dužnosti date od Allaha, duhovno nas jačaju. Među njima posebno mjesto zauzima uzoran život našeg voljenog Poslanika, s.a.v.s., koji nam je savršen vodič.

Naš Poslanik, s.a.v.s. nas je podučio stvarima koje naš Gospodar želi da radimo. Pored toga, svojim primjerom nam je pokazao kako trebamo činiti te stvari. Posebno je objasnio i obrazložio zašto ne treba da činimo zabranjene stvari, te nas je podučio šta dobijamo ako činimo ono što Allah želi, a šta gubimo ako to ne činimo. Ashabi, njegovi prvi učenici, od njega su savršeno naučili lekciju o vjerovanju. Od Poslanika a.s. su uvijek mogli saznati odgovore na pitanja kao što su: „Šta je iman? Šta znači voljeti Allaha? Kako se biva pravim čovjekom? Šta znači istinski promišljati o Allahovom stvarnjama i djelima? Kako se zahvaljivati našem Gospodaru na blagodatima? Kako se istinski robuje Allahu?“

Nastavnik Jusuf: Želi li još neko podijeliti svoje mišljenje o ovoj temi?

Rejjan:

OD JABUKE DO PERCEPCIJE

- Nastavniče, mogu li postaviti jedno pitanje?
- Naravno, Rejjan, sa zadovoljstvom!
- Da li jačanje imana ima veze sa dobrim društvenim okruženjem?

Da, Rejjan. Vrlo zanimljivo pitanje... Dobro društveno okruženje, kao i dobri prijatelji, veoma je važno. Ako okolina nudi čovjeku dobre i lijepe stvari, onda će ta osoba biti sklona dobroti, ljepoti i korisnosti. Prijatelji koje izaberemo moraju biti prijatelji koji će nas približavati Allahu i Njegovom poslaniku. Čovjek svoju prvu lekciju o imanu uči od svoje porodice, rodbine i komšija. Njegovi roditelji su njegovi duhovni učitelji. Živeći iman i islam podučavaju svoju djecu. Rodbina i komšije svojim postupcima i međusobnim odnosom jedni druge upućuju ka Džennetu. Iz tog razloga čovjek uvijek mora dobro istražiti i odabrati svoje društveno okruženje. Jer, danas, loša okolina i loši prijatelji najvažniji su faktori koji stoje iza loših navika i lošeg ponašanja koji štete društvu.

Draga djeco, naš iman je naša najvažnija vrijednost koja će nas odvesti u Džennet. To je vrijednost koju nikada ne smijemo izgubiti. Zbog toga, moramo bježati od lošeg okruženja i loših prijatelja koji će naštetiti našoj vjeri baš kao što bježimo od škorpije ili zmije. Moramo tražiti korisna društvena okruženja i prijatelje koji će nas upućivati na lijepe i dobre stvari.

Ponovo se začu zvono za kraj časa. Nastavnik Jusuf, prije nego je napustio učionicu, milozvučnim glasom reče: “Djeco, potreban vam je i odmor. Vidimo se na drugom času s nekom drugom temom, ako Bog da. Allahimanet.”

